

Paba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis.
Saulė teka 5 val. 32 min., leidžiasi

21 val. Dienos ilgumas 15 val. 28 min.

Vardadieniai: šiandien – Judita, Juta, Minvyda, Minvydas, Minžada, Prudencija, Prudenta, Prudentas, rytoj – Butautas, Butautė, Butė, Butenė, Butenis, Butys, Būtė, Būtys, Dana, Danė, Danutė, Doma, Domė, Domicė, Domicelė, Domicėlė, penktadienį – Džiuga, Džiugaila, Džiugailas, Džiugas, Džiugenė, Džiugė, Džiugenis, Džiugilas, Džiugilė, Džiuginta, Džiugintas, Miltautas, Miltautė, Stanislava, Stanislavas, Stanislava, Stanislavas, Stasė, Stasius, Stasys.

Gegužės 6 – Tarptautinė diena be dietų. Gegužės 7 – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena. Gegužės 8 – Tarptautinė Raudonojo Kryžiaus diena. Lietuvos muitinės įkūrimo diena. Antrojo pasaulinio karo aukų atminimo diena. Šv. Stanislovas, Cibulinis.

Kalba yra didysis, jos pačios pastatytas paminklas

(Jonas Jablonskis)

Kada nors knygos atėjimas pas žmogų bus prilygintas dieviškosios ugnies pagrobimui – nes kuomet mes ginamės nuo tamsos ir smurto žvėrių, jei ne knyga, kuo sušildom sugrubusią sielą, kieno, jei ne knygos šviesa mus vedė ir veda pasaulio ir pačių širdies labirintais.

(Justinas Marcinkevičius)

Mieli „Gyvenimo“ bičiuliai!

Kas pavasarį, žydint sodams, minime gegužės 7-ąją – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną.

„Parašyta raidė išlieka“. Ši lotynų kalbos sentencija pabrėžia didžiulę mūsų visų atsakomybę už parašytą ir atspausdintą žodį, įprasmina mūsų kasdienį darbą.

Suvokdami tai, didžiuojamės ir džiaugiamės visais ištikimais savo laikraščio bičiuliais, visais neabejingais žmonėmis, kurie rašo „Gyvenimui“, kurie teikia informaciją, išsako savo nuomones, siūlo naujas temas ir idėjas. Ypač vertiname ir branginame bendrystę su bibliotekų žmonėmis, su kuriais kartu įgyvendiname ir bendrus projektus.

Šios, mums visiems prasmingos dienos proga dėkojame publikacijų autoriams, laikraščio platintojams ir, žinoma, skaitytojams, kurie yra didžiausias mūsų turtas. Tikime, kad spauda, knyga ir gimtoji kalba, išsaugotos šimtmečiais, ištvėrusios sunkmečius, visada išliks dvasinėmis gyvenimo vertybėmis, be kurių nebūtų piliečio, nebūtų tautos.

Pavasariškos nuotaikos, stiprybės, kurios šiandien ypač reikia, vilties ir tikėjimo ateitimi Jums visiems, brangūs bičiuliai.

„Gyvenimo“ redakcija

Mieli kalbos kūrėjai, skleidėjai, gimtojo žodžio puoselėtojai,

Gimtoji kalba – mūsų tautos savasties esmė, pasididžiavimo šaltinis, iš kurio neišskenančia versme trykšta nuostabiosios tarmės ir spalvinga šnekta. Tai didelė atsakomybė ir pareiga, kurią neša visi, prisidedantys prie gimtojo žodžio kūrybos ir sklaidos – spaudos atstovai, rašytojai, kalbininkai, vertėjai, leidėjai, mokytojai, bibliotekininkai, palydintys žodį į skaitytojo širdį, pasitinkantys iššūkius, ugdantys pilietišką visuomenę, auginantys Žmogų.

Nuoširdžiai dėkojame Jums už nepaprastai svarbų ir kilnų kasdienį darbą. Jūsų dėka niekada neišsėks lietuvių kalbos versmė. Būkite laimingi, kūrybingi ir atsakingi!

Gražios Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos šventės!

Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas
Prienų rajono savivaldybės administracijos direktorė Jūratė Zailskienė

Pagyrė už viešumą, palinkėjo ryžtingesnių sprendimų 2 p.
Sveikatos priežiūros ir gydymo įstaigų darbe „kablukų“ nesurado

Namu ūkis
3 p.

Negerk, vaikel, negerk pirmos...
4 p.

Istorija apie gyvenimus šalia bažnyčios (II)
5-6 p.

Ugniagesių globėjo diena – su nuotolinėmis šv. Mišiomis ir įvertinimo ženklais 8 p.
Prienų Turguje

Širdis atvira džiaugsmui...

Prieniškei Reginei Angelei BARKAUSKIENEI kiekviena Motinos diena – graži ir prasminga šventė. Tą dieną, kai į jos namus suguža vaikai, vaikaičiai, juose būna daug smagaus šurmilio ir geros nuotaikos. Šiemet praėjęs sekmadienis dėl karantino, žinoma, buvo kitoks. Kad ir kaip labai mylėdami savo mamą, net ir dauguma Prienuose gyvenančių vaikų ją sveikino telefonu ar pamojuodami nuo vartelių, nors taip norėjosi ją apkabinti ir kartu pasidžiaugti mamai įteiktu valstybės apdovanojimu. Lietuvos Respublikos Prezidento įsaku Reginei Angelei Barkauskienei skirtą apdovanojimą – Ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medalių balandžio 29-ąją sodybos kieme įteikė iš Prezidentūros atvykę jos darbuotojai.

Tai – padėka už išaugintus ir gerai išauklėtus 9 vaikus. Pačiai Reginei Angelei Barkauskienei pati didžiausia padėka – gražūs vaikų gyvenimai. Apie kiekvieną iš jų – Vyta, Laimą, Virginiją, Vilma, Giedrį, Romą, Editą, Audrį, Liną ji galėtų ilgai ir daug pasakoti. Visi jie darbštūs, rūpestingi. Penki iš jų gyvena šalia – Prienuose, kiti trys išsikūrę taip pat netoliese – Kauno rajone ir Marijampolėje, ir tik Edita savo gyvenimą susikūrė Airijoje.

Kaip telefonu kalbinta pasakojo dukra Virginija, šiandien mama džiaugiasi 13 anūku, 2 proanūkais, netrukus sulauks ir trečio.

Ir dar Virginija sakė, kad visi labai laukia rugpjūčio 18-osios, tą dieną mamai sukaks aštuoniasdešimt. Apie didelį ir gražų šeimos subūrimą šios šventės proga galvoja jau seniai. Gal Dievas duos, viruso grėsmė pasitrauks ir visi susirinkę padėkos mamai, drauge prisimins taip sparčiai lekiantį gyvenimą. O jame būta ne tik džiaugsmo. Gyvenimas nepagalvėjo visko: ir rūpesčių, ir nepriteklių, ir vyro Juozo netekties, ir ligos, bet, kita vertus, suteikė ir jėgų negandoms įveikti. Gal todėl, kaip kažkada yra sakiusi Regina Angelė Barkauskienė, širdis labiau atvira palaimai su liūdesiu. Kitaip tikriausiai ir negali būti, nes per gyvenimą dalinta šiluma ir gerumas šiandien grįžta su vaiku meile ir rūpesčiu...

Sveikiname gerbiamą Reginę Angelę Barkauskiene, o apie jos ir jos vaikų gyvenimus dar pasakosime „Gyvenime“.

Vaikų ↑ ir anūku ↓apsuptyje.

Tarybos posėdis

Dalė LAZAUSKIENĖ

Pagyre už viešumą, palinkėjo ryžtingesnių sprendimų

Balandžio 30 dieną nuotoliniu būdu vyksiamame Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdyje pirmiausia buvo aptarta Savivaldybės administracijos direktorės Jūratės ZAILSKIENĖS pirmųjų kadencijos metų veiklos ataskaita, kurioje labai išsamiu būdu pristatyti visų Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių darbo rodikliai.

Tarybos narys Audrius Narvydas nemanė, kad tai privalumas, jis ataskaitą prilygino nuobodžiai ir neįdomiai knygai, kurią skaitant jau penktame puslapyje užmiršti apie ką rašoma. Visgi jis pagyrė Administracijos direktorę už tai, kad beveik visi administracijos įsakymai viešinami, ir palinkėjo daryti mažiau, bet geriau ir iki galo. Ko gero, daugelis klausimų, kuriuos politikai pateikė J. Zailskienei, ir buvo susiję su nepakankamu darbo efektyvumu ir, jų nuomone, buksuojančiomis veiklos sritimis bei projektais.

A. Narvydas teiravosi, kaip sekasi organizuoti apšviesto, tik nugriauti tinkamo daugiabučio namo, esančio Prienuose, Birutės g. 9, pirkimą – pritariant Tarybai, tam buvo skirta maždaug 4600 eurų suma. J. Zailskienė pripažino, jog susitarimas atsidūrė aklovietėje, nes statinio savininkė apsigalvojo dėl žemės sklypo po namu. Todėl ketinama dar kartą susitikti su ja ir, jei nebus rastos kompromisai, Savivaldybės administracija ruoš dokumentus teismui, kuris įpareigotų savininkę pastatą nugriauti savo lėšomis.

Tarybos narė Rima Zabrackienė ir šioje, ir kitose situacijose įžvelgė tam tikro delsimo imti iniciatyvą į savo rankas. Jos nuomone, daugiau veiksmo atsirado tik prieš metinės ataskaitos pateikimą.

Tarybos nario Gintauto Bartulio paprašyta įvardinti didžiausią problemą savo darbe, kurios per pirmuosius kadencijos metus nepavyko išspręsti, J. Zailskienė neslėpė, kad yra sunku rasti sutarimą su apšviesto privačių statinių savininkais ir žadėjo skirti didesnę dėmesį šiai sričiai. Apleistų žemės sklypų ir statinių savininkai bus nuolat informuojami apie prievolę tvarkyti ir prižiūrėti savo turta, bus siekiama jų atsakomybės.

Patikrinimų metu nustatyta 10 statinių, kurių būklė kelia pavojų žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai. Padidintu nekilnojamojo turto mokesčio tarifu yra apmokestinti 36 statinių savininkai. Išsiųsta 14 išpėjimų savininkams dėl statinių naudojimo priežiūros taisyklių nesilaikymo. Administracijos direktorė vylėsi, kad Savivaldybė, pasinaudodama priimta įstatymo pataisa, galės kreiptis į teismą dėl įpareigojimo savininkams nugriauti avarinės būklės pastatus. Pasak jos, yra ir teigiamas pokytis – N. Utoje stovėjęs apleistas, nenaudojamas pastatas jau suligintas su žeme.

Paklausta apie Prienų viziją – kaip savivaldybė turėtų atrodyti po trejų metų, J. Zailskienė kalbėjo apie jos infrastruktūros patrauklumo didinimą, būtinybę asfaltuoti gatves ir kelius, kad rajono gyventojai turėtų patogų ir saugų susisiekimą. Administracijos direktorė at-

skaitoje pažymėjo, kad 2019 m. intensyviau vykdyta gatvių, kelių teisinė registracija. Anot jos, tai labai svarbu, nes artimiausiu metu nuo šios aplinkybės priklausys Savivaldybei skiriamas finansavimas iš Lietuvos automobilių kelių direkcijos. Jos ataskaitoje pažymėta, kad iki 2019 m. pradžios Nekilnojamojo turto registre iš 1369 savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) buvo įregistruota tik 17, o per metus darbai paspartėjo – buvo įteisinti dar 109 keliai (gatvės).

Tarybos narė Dovilei Ručytei parūpo, kodėl Prienų rajono savivaldybė – viena iš šešių Lietuvoje – iki šiol neturi budinčio globotojo, kuris galėtų laikinai pagloboti krizės ištiktų šeimų vaikus.

J. Zailskienės teigimu, daroma viskas, kad rajono gyventojai imtųsi šio darbo. Savivaldybės taryba numachiavo atlygį budinčiam globotojui, įvairias išmokas ir tikslinius priedus, Jiezno paramos šeimai centre vedami Globėjų (rūpintojų ir itėvių) mokymai, teikiamos konsultacijos. Nors mokymuose dalyvavo 20 asmenų, kurie pageidavo tapti globėjais/itėviais, iš jų norinčiųjų tapti budinčiais globotojais neatsirado. Šiemet mokymus pagal GIMK programą baigė 5 dalyviai, bet specializuoti mokymai, kuriuos būtina išklausyti, norint tapti budinčiais globotojais, buvo sustabdyti dėl karantino ir dalyvių apsisprendimo. Kursai bus tęsiami, juose žada dalyvauti dvi moterys, planuojančios tapti budinčiomis globotojomis.

J. Zailskienė svarstė, kad galbūt viena iš priežasčių, stabdančių potencialius globotojus, yra ta, kad jiems reikėtų į savo namus priimti ne tik mažus vaikus, bet ir paauglius.

J. Zailskienė galėjo pasidžiaugti nebent tuo, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. rajone nebuvo poreikio apgyvendinti vaikus globos institucijoje. Visiems vaikams buvo surasti globėjai jų giminių ir artimųjų šeimose.

Tarybos nariams domintis, Savivaldybės administracijos direktorė atsakė į jų klausimus apie pavaldžių įmonių valdymą, Jiezno miesto pastatų tvarkymą, krepšinio klubo „Prienai“ finansavimą, nepatogumus nusišalinant nuo sprendimų priėmimo švietimo srityje, kuriai vadovauja jos vyras R. Zailskas ir kt.

Balsų dauguma Savivaldybės administracijos direktorės ataskaitai pritarta, susilaikė penki politikai.

Sveikatos priežiūros ir gydymo įstaigų darbe „kabliukų“ nesurado

Balandžio 30 d. Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdyje pritarta visų savivaldybėje veikiančių – Prienų, Jiezno, Stakliškių, Veiverių ir Balbieriškio – pirminės sveikatos priežiūros centrų ir Prienų ligoninės 2019 m. veiklos ataskaitoms, tačiau jų vadovai neišsisuko nuo politikų klausimų.

VšĮ Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktorius Artūras Ivanauskas buvo paklaustas, ar nėra sunku organizuoti suaugusiųjų ir vaikų poliklinikų, išsėdėsiusių dviejuose pastatuose, darbą. Direktorius įžvelgė tam ir pliusų, ir minusų. Jo teigimu, Vaikų poliklinikos išlaikymas prideda išlaidų, bet miesto centre įsikūrusioje įstaigoje gyventojams patogiau lankytis, čia dirba šeimos gydytojai, veikia odontologinė klinika.

Per 2018–2019 metus prie įstaigos prisirašiusių asmenų skaičius sumažėjo 575 (4,95 proc.). A. Ivanauskas pastebėjimu, pacientų skaičius mažėja ne tik Prienų rajono sveikatos priežiūros įstaigoje, tam įtakos turi emigracija, darbingo amžiaus asmenų ir jaunų žmonių išvykimas į didžiuosius miestus, konkurencija su privačiomis sveikatos priežiūros įstaigomis. Jauniems specialistams darbas kaimo ambulatorijoje nepatrauklus, todėl jose sunku išlaikyti ir pacientus.

Kaip savo ataskaitoje teigė A. Ivanauskas, PSPC dirba sėkmingai, gauna pelno, pernai visiems įstaigos darbuotojams darbo užmokestis vidutiniškai padidėjo 15 proc. Darbuotojų skatinimui skirta 46 407 eurai.

Balbieriškio PSPC direktorės Angelės Sidaravičienės buvo pasiteirauta, ar įstaigoje netrūksta personalo. Juk, Tarybos narė Ritos Keturakienės teigimu, joje dirbantys šeimos gydytojai yra pasiekę pensinio amžiaus ribą ir koronaviruso plitimo laikotarpiu patys atsiduria tarp rizikos asmenų. A. Sidaravičienė medikų amžiaus prie problemų nepriskyrė, pasak jos, sveikatos priežiūros centro darbuotojai ir darbingi, ir sveiki. Per 2019 metus įstaigos finansinė situacija išliko gera. Ypač didelis dėmesys buvo skirtas pacientams teikiamų asmenų sveikatos priežiūros paslaugų gerinimui, eilių pas gydytojus mažinimui, darbuotojų darbo sąlygų gerinimui ir darbo užmokesčio didinimui. Bendras apsilankymų skaičius per 2019 metus sumažėjo, tačiau tai galima sieti ne tik su demografiniais rodikliais, nemažai paslaugų teikiama namuose, sėkmingai vykdomos prevencinės programos.

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų kasmė reikia vis daugiau. 2016 metais buvo užimti 7382 lovadieniai, o 2019 metais – 8402.

Įstaiga neatsisako planų rekonstruoti pirminės sveikatos priežiūros centro pastatą, už dengiant slaitinį stogą. A. Sidaravičienės teigimu, įrengus daugiau patalpų, būtų pagerintos sąlygos darbuotojams bei pacientams. Todėl ieškoma finansavimo, praėjusiais metais su šiuo prašymu buvo kreiptasi į Prienų rajono savivaldybės tarybą, tačiau lėšų rekonstrukcijai nebuvo skirta. Jiezno PSPC direktorės pareigas laikinai einanti Stefanija Bunevičienė sulaukė klausimų, susijusių su įstaigos išskolinimais. Ji teigė, kad pernai įstaiga skolas už šildymą ir tiekėjams sumažino 43 tūkst. eurų. Tai padarė savo lėšomis (prisidėjo ir Savivaldybė). Skolų likę 22 tūkst. eurų. Per ataskaitinį laikotarpį

įstaiga už mokamas paslaugas uždirbo 29 099 Eur. 2016 m. pradėtas įgyvendinti Prienų rajono savivaldybės investicijų projektas „Viešosios įstaigos Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centro infrastruktūros tobulinimas“ buvo įtrauktas į investicinių projektų sąrašą, patvirtintą sveikatos apsaugos ministro įsakymu, tačiau lėšos projekto įgyvendinimui iki šiol pilnai neskirtos. Komisija, įvertinusi projektą, nutarė nutraukti tolesnį projekto finansavimą VIP lėšomis, ir 2019 m. jokia projekto veikla nevyko.

Šiame posėdyje Tarybos narių klausiam, kada bus baigta Jiezno PSPC rekonstrukcija, Administracijos direktorė J. Zailskienė sakė, kad pernai savivaldybė parengė naują investicinį projektą, lėšų jam gauta, bet ne tiek, kad darbai būtų baigti. Todėl ji vylėsi, kad po investicinių projektų svarstymo Savivaldybė bus paskirtos ir likusios lėšos.

Veiverių PSPC direktorei Linai Kazlauskienėi Tarybos nariai klausimų neturėjo, tik pasidomejo, kada pradės veikti Savarankiško gyvenimo namai. Direktorė patikino, kad šio pobūdžio paslaugos bus pradėtos teikti po karantino, gavus Higienos pasą ir veiklos licenciją.

Dėl Stakliškių PSPC veiklos ataskaitos politikams nei pastabų, nei klausimų nekilo.

VšĮ Prienų ligoninės direktorės Jūratės Milaknienei buvo paprašyta paaiškinti susiklosčiusią situaciją dėl įstaigoje dirbančių antnarių, kuriuos sveikatos ministro įsakymu norėta įpareigoti dirbti vienoje darbovietėje. J. Milakniene neslėpė, kad dauguma specialistų į Prienus dirbti važinėja iš kitų gydymo įstaigų, ir toks ministro sprendimas ligoninę būtų palikęs ir be darbuotojų, ir be gyventojams reikalingų paslaugų.

Jos teigimu, tokia praktika susiklostė dėl pastaraisiais metais rajono ligoninių atžvilgiu vykdytos „optimizavimo“ politikos. Kadangi specifinėmis ligomis sergančiųjų rajone nėra daug, įstaiga negali įdarbinti gydytojų pilnu etatu. Šiuo metu ligoninei trūksta kai kurių sričių specialistų, pavyzdžiui, reanimatologų.

Meras Alydas Vaicekauskas ir Tarybos narė Rima Zabrackienė VšĮ Prienų ligoninės direktorei Jūratei Milaknienei ir jos vadovaujama kolektyvui padėkojo už sutelktą ir atsakingą darbą, operatyvų patikėtų užduočių vykdymą COVID-19 pandemijos metu.

Padėkota ir Prienų visuomenės sveikatos biuro darbuotojams, kurie rizikingomis sąlygomis padeda užtikrinti sklandų pacientų aptarnavimą Karščiavimo klinikoje. Biuro direktorei Ilonai Lenčiauskienėi, pristatiusiai biuro veiklos ataskaitą, išreikšta padėka už ES lėšomis finansuojamų sveikatinimo projektų vykdymą ir gyventojų įtraukimą į užsiėmimus.

Prienų r. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba gerina materialinę bazę

Gegužės 4-ąją minimą ugniagesių gelbėtojų profesinę šventę Prienų r. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba pasitiko džiugiau nusiteikusi. Praėjusią savaitę tarnyba gaisrams gesinti įsigijo automobilį su visa įranga. Automobilis įsigytas savivaldybės biudžeto lėšomis ir kainavo 21 500 eurų.

(Nukelta į 7 p.)

Informacija apie situaciją rajone dėl koronaviruso

Per praėjusią savaitę Prienų ligoninėje paimti 302 mėginiai, iš jų 120 rajono medikams, 159 rajono globos namų darbuotojams. Prienų ligoninės medikams atlikti 45 greitieji COVID-19 testai. Per visą Karščiavimo klinikos veiklą (iki balandžio 3 d.) aptarnauti 42 pacientai. Visi imti mėginiai neigiami.

Gegužės 4 d. duomenimis, Prienų r. savivaldybėje sergančiųjų nėra, visi 5 sirgę asmenys pasveikė. Savivaldybės įkurtose asmenų izoliacijai patalpose Jiezno PŠC gyvena du asmenys, namuose izoliuojasi 22. Nuo kovo 20 d. iki balandžio 4 d. Jiezno PŠC skirtingu metu buvo apgyvendinti iš viso 26 asmenys. Per 60 asmenų buvo vežta savivaldybės transportu (į patikros punktus, grįžus iš užsienio į izoliacijai skirtas vietas), neskaitant tiriamų asmens sveikatos priežiūros įstaigų medikų.

Prienų r. savivaldybės informacija

Namu ūkis

Priminimai gegužei

- Gegutės kukavimas kregždei neparlėkus buria vėsią, lietingą vasarą.
- Gegužę saugokis šalnų ievoms žydint ir ažuolams sprogstant.
- Jei ievos gausiai, o šermukšniai vėlai žydi – vasara bus šalta.
- Šiauriniai vėjai atpūtę gegužės pabaigoje gali ilgai užtrukti.

Sodininkui

Gegužės pradžioje, geriau rytais, skiepykite vaismedžius. Perskiepyti rinkitės tokius vaismedžius, kurie auga gerai, yra sveiki, tačiau gal prastos veislės. Į kiekvieną šaką galite skiepyti skirtingas veisles, tačiau turi sutapti jų augumas. Antraip išbalansuosite vaismedžio augimą.

Geriausiais įskiepiami prigryja, kai skiepijame vegetacijos pradžioje, dar tik sprogstant pumpurams. Žievė dar esti neatšokusi nuo medienos ir maisto medžiagos intensyviai juda brazdu žadindamos ne tik pumpurus, bet ir įskiepius.

Tiesa, mėnesio pradžioje dar galima genėti kriaušes, augesnes obelis.

Jeigu įsigijote sodo augalų induose, nedelskite juos sodinti į gruntą.

Mėnesio pradžioje sėkite vejas arba atsėkite iššalusias ar išnykusias vietas. Šiuo laikotarpiu dirvožemyje yra daug drėgmės, todėl sėklos greitai sudygs. Vejomis tręšti tiks trąšos, turinčios daugiau azoto.

Jeigu sinoptikai pranašauja šalnas, palaiskykite pomedžius vandeniu. Tai padės juos apsaugoti nuo didesnių iššalimų. O jei rytais pastebėjote ledinę rasą ant žiedynų, medelius tuoj pat nupurškite šaltu vandeniu – tai sulėtins greitą šalčio kristalų tirpimą, žiedai nenukentės.

Jei vaismedžiai aktyviai auga, mėnesio pradžioje galite stabdyti vegetatyvinį prieaugį: prieš žydėjimą ar žydėjimo pabaigoje trumpinkite šaknis jas atkirsdami aštriu kastuvu 40 cm atstumu nuo kamieno. Atkirsti reikia tik iš vienos pusės, kitais metais atkirsite iš kitos.

Mėnesio pabaigoje, kai išauga naujos šakelės, žaliaisiais auginiais galima dauginėti serbentus.

Sodo augalus tręškite kompleksinėmis, augimą skatinančiomis mineralinėmis azoto trąšomis. Tręškite karbamido tirpalu. Purškite po žydėjimo praėjus 5–6 dienoms 20 g/10 l vandens.

Norint sumažinti žiedgraužių žalą, mėnesio pradžioje iki žydėjimo pradžios, anksti rytais ant patiesalo nupurtykite nuo vaismedžio šiuos kenkėjus, juos surinkite ir sunaikinkite. Po žydėjimo, vainiklapiams krinant, pasirodo obuoliniai vaisėdžiai ir lapsukai. Jiems gaudyti kabinamos feromoninės gaudyklės. Suaugėlius (drugius) galima privilioti ir kvapniaisiais jaukais. Naudojant feromonines gaudyklės ar kvapniuosius jaukus 2–3 metus iš eilės, vaisėdžių ir lapsukių pažeistų vaisių mažėja.

Mėnesio antroje pusėje pastebėtas voratinklinių kandžių ir verpikų gūžtas būtina surinkti ir sunaikinti.

Mėnesio pabaigoje genėkite jau nužydėjusius dekoratyvius krūmelius.

Mėnesio antroje pusėje, vejų žolei paaugus apie 6 cm aukščio, šienaukite, žoles surinkite.

Jeigu ilgiau nesulaukiate lietaus, būtinai gausiai laistykite dekoratyvius ir sodo augalus. Vienam augalui skirkite apie 20 l vandens.

Gėlininkui...

Gėlininkų dėmesio laukia daugiametės gėlės: reikia atsargiai jas aprašyti, purenti dirvą, jei žemė sausa, tai būtina ir palaistyti. Kai kurias galite pasidauginti: floksus, astilbes, šilokus ir kt.

Nepatartina draskyti dabar žydinčių anksatyvųjų raktazolių – kol jos prigis, sugadinsime joms žydėjimą. Geriau jų dauginimą palikti rugpjūčio antrai pusei. Kartais jos dar spėja sužydėti ir vėlai rudenį.

Mūsų jau džiugina tulpių žydėjimas. Jas, kaip ir kitus augalus, vegetacijos metu reikia ravėti, purenti dirvą, tręsti, jei sausra – laistyti. Pastebėję sergancias tulpes be gailėsčio jas išraukime su gumulu žemės ir sunaikinkime. Lauke augancios tulpės dažniausiai kenčia nuo gumozės, kalkligės, lukštų plyšimo.

Jau reiktų paskubėti ruošti dirvą vienmetams gėlėms – praėjus šalnų pavojui galima jas sodinti daigeliais. Sėkite ir vienmečių gėlių sėklas.

Sodinkite lauke nežiemojančias (jurginus, kanas) gėles, kardelių ir montbrečių gumbasvogūnius.

Nepamirškite ir atbudusias savo kambarines gražuoles gėles – dažniau jas tręškite ir lais-

tykite. Ypač tas, kurias apgenėjote, persodinote.

Pasibaigus šalnomis, kai temperatūra lauke jau ne mažesnė kaip 12 °C, galite su vazonais keliauti iš kambario į balkoną, terasą ar sodą. Prie lauko sąlygų pratinkite kambarines gėles pamažu, pirmiausia palaikykite kurį laiką pavėsyje ir tik tuomet perkelkite į saulėtą vietą.

Daržininkui...

Ruošdami dirvą daržovėms pagalvokite, kad nenorėsite vėliau lenkti nugaros ravėdami piktžoles. Geriausiai ją suarti 24–26 cm gyliu. Taip sunaikinsite ne tik vienmečių, bet ir daugiamečių piktžolių šaknis. Lietingą vasarą piktžolės žels daugiau, nei sausa. Pirmas ravėjimas turėtų būti tik tik sudygus daržovėms, kai jau išryškėja tarpuciliai.

Ravėdami stenkitės nepalikti jokių šaknų gabalų, nes iš kiekvieno jų atžels naujas augalas. Negerai, jei su kaupu nukaposite tik jų viršūnes – netruks vėl atželti, ypač po lietaus.

Tarpuciliai galima mulčiuoti sausa žole, tačiau prieš tai gerai juos išravėjus. Mulčo sluoksnis turėtų būti 5–12 cm.

Mėnesio pradžioje, kartais ir viduryje, ievoms sužaliavus sodinkite česnakus, svogūnus, sėkite kalendras. Ievoms pražyduš jau sodinkite salierus, porus.

Rudens derliui sėkite burokėlius, morkas, pasisėkite ridikėlių, sodinkite česnakus ir kitas daržoves.

Vėliau, labiau apsaugotose nuo šalnų vietose, sodinkite pomidorų daigus. Antroje mėnesio pusėje sėkite agurkus, pupeles, moliūgus.

Stebėkite, ar neatsirado daržo kenkėjų, naikinkite juos.

Šiltnamiuose sodinkite šilumamėgių daržo augalų daigus. Agurkus sodinkite, jei grunto temperatūra ne žemesnė kaip 16 °C 10 cm gylyje.

Pasodintus augalus mulčiuokite, po dviejų savaičių priirkite špagatu. Retinkite tankiai sudygusias daržoves, purenkite lysves.

Mėnesio pabaigoje šiltesnėse vietose, lysvėse, sėkite kitas agurkines daržoves, salotines triukšoles, pupeles.

Jei darže ar sodyboje atokiau radosi laisvas saulėtas plotelis, gal verta pagalvoti apie aukštaūgius aromatinus augalus – jie nereikalauja daug dėmesio, bet visuomet po ranka turėsite puikių prieskonių maistui gardinti, lapelių kvapniuosius arbatoms. Tai – ir vaistinė balzamita, pankolinė kinmėtė, vaistinis kietis, didysis debesylas, diamedis, vaistinė gelsvė.

Šiuos aromatinus augalus geriausia daugininti daigais. Siemet jums teks jų nusipirkti, ar gal pasiseks gauti dovanų, nes paprastai sėjama kovą. Dirvą paruošti reikia gerai.

Dauguma šių augalų yra labai medingi, pasižymi vertingomis gydomosiomis savybėmis, apie kurias pakalbėsime kitą kartą, o dabar pasidairykite daigų.

Verta pamėginti, jei turite tam vietos, auginti ir grikius. Jiems tiks ir nederlinga dirva. Turite laiko pagalvoti apie jų naudą ir apsispręsti, nes sodinti reikės mėnesio pabaigoje. Atsiminkite, kad naudingi ne vien grikių grūdai, bet ir žiedai, daigai, stiebai. Jie teiks naudą jums ne tik valgiui, bet ir dirvai bus naudingi, kaip žalioji trąša.

Tik rinkdami vietą grikiams atsiminkite, kad lietingą vasarą jie užauga iki 1,5–1,8 m, o sausesnę vasarą iki 60–70 cm. Grūdams teks auginti per vasarą.

Grikiams aromatingi, taigi privilios bitelių, o šios pasitarnaus, kad gausiau derėtų jūsų agurkai, moliūgai, cukinijos.

Bitininkui...

Dabar svarbu išplėsti bičių lizdus, joms reikia daugiau vietos ir perams, ir medui.

Kai kurios šeimos jau ruošiasi auginti motinėles, pasirūpinkite jomis.

Pašalinkite erkėtus tranų perus. Komplektuokite meduves.

Dairykitės medingųjų augalų vietų, prie kurių išvešite bites.

Esant nepastoviam orams, kad nenutrūktų perų auginimas, papildomai maitinkite bites.

Mėnesio pabaigoje jau ruošitės išsukti pirmąjį pavasarinį medų.

Pašnekesiai Vakaro pasakos po žydinčia kriaušė

Viliuosi, mano mielieji bičiuliai, kad esame visi jau kiek atsigavę nuo to streso, kurį teko patirti susidūrus su nežinomu dalyku ir reiškiniu – pandemija. Pamažėle švelninamos karantino sąlygos, jau leidžiama iškisti nosį iš savo „apkasų“ ir mums, esantiems rizikos grupėje. Prisipažinsiu, kai per dieną daugybę kartų tenka išgirsti tariant „Jeigu jums daugiau nei šešiasdešimt...“ – norom nenorom imi galvoti apie savo metus, apie galimybes, ateitį. Štai mano viena bičiulė paskambinusi skubėjo papasakoti savo nuotyki. Sako užsirašiau pas kirpėją, kai tik pranešė, kad jau galima. Ateinu prie kirpyklos durų, jos užrakintos, taigi perskaitau ant jų pakabintą priminimo raštą, kad turiu laikytis taisyklių, kad būsiu pakviesta į vidų tik atėjus mano sutartam laikui, o, va, paskutinis punktas jame toks: „Jei jums jau tiek ir tiek metų, rekomenduojame likti namie...“ „Pasijutau, kaip su kuolu gavusi į galvą“, – dabar jau juokavo bičiulė, – „o tą akimirką visam gyvenimui įsikaliau – man jau tikrai tiek metų, ir nėra čia ko vaidinti jauną ir gražią“. Vis dėlto sakė ją apkirpo, pagražino.

Na, bet dar daug laiko tenka praleisti namie. Mano ir, manau, daugelio kitų keiksnotos už atimamą laiką technologijos dabar praverė kaip niekad – jų dėka žiūrėjome įvairias laidas, pašnekesius, koncertus, bendravome su artimaisiais, dirbome nuotoliniu būdu. Tikrai turime pripažinti, kad radome ir daugiau laiko pokalbiams su bičiuliais, vaikais, anūkiais. Gal ir todėl, kad šiomis sąlygomis privalėjome praleisti brangias mums šeiminines šventes – Velykas, Motinos dieną... Ne-reikėjo blaškytis tvarkant namus, dengiant stalus, rūpinantis valgių gausa. Savaimintys lėkė pas savo brangius žmones, radosi tokie žodžiai, kurių prie stalo bruzdesio taip ir neišdardavome. Nebesigėdijome savo sentimentalumo, jautrumo. Sirdelės, gėlytės, žodžiai „myliu, pasiilgau“ tapo įprasti mūsų žinutėse, laiškeliuose.

Už mano lango visą tą laiką pumpurus krovė ir dabar jau žiedų kekėmis apsiopylusi šakas brazdina kriaušė. Neatsimenu, kad kada taip dažnai ilgai ir atidžiai ją būčiau stebėjusi. Šiltesnę dieną jau atrodydavo tuoj tuoj išskleis savo baltą grožį, bet tik atvėsus orams pumpurai vėl susigūždavo. Net naktį neužtraukdavau užuolaidų – žibintų šviesa išryškindavo medžio kontūrus, šešėliai primindavo japonų tapybos paveikslus. Apie savo kriaušę vis pasakodavau savo vaikaičiai, siunčiau nuotraukas, abi laukėm žydėjimo. O štai vieną

kartą sutarėme, kad ji man garsiai ką nors pasakaitys. Taip darydavome vasarą, kai ji atvykdavo į Lietuvą atostogauti. Tuomet taisydavome jos netaisyklingai ištartus ar sukirciuotus žodžius, išsiaiškindavome vieno ar kito prasmę. Taigi sutartą laiką jau kitą vakarą įsitaisėme abi patogiai, įjungėme telefonus ir vaizdą ir... Žiūriu, klausausi, atidžiai seku dvylikametės vaikaitės greitakalbę, tačiau gana išsraiškiai ir gražiai su intonacijomis skaitoma tekstą. „O ką reiškia retinti ropes?“, – staiga klausia pakėlus akis nuo teksto. Chm... retinti ropes... Imu aiškinti atrodo tokį paprastą ir suprantamą dalyką. Tik vėliau suvokiu, kad tai tik mano kartai savime suprantama... Labai laukiame abi tos vakaro skaitymo valandos. Paskui dar ilgai atsiveikinėjame, siunčiame bučinius, po to dar keli meilūs SMS... Dar ilgai neužmiegu, stebiu savo kriaušę už lango ir galvoju, kad kai tik baigsis karantinas, reikės užsukti į knygyną, pasidairyti naujos geros knygos mergaitei. Tegul šalia anglškų knygų rikiuojasi ir mūsų, lietuvių autorių knygos. Svarbu, kad skaityto, kad nori išmokyti gražiai kalbėti lietuviškai. Jau tikriausiai jaučiate, kur suku kalbą... Taip taip, rytoj minėsime Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Tai kaip čia praleisi progą ir nepasveikinsi „Gyvenimo“ skaitytojų su šia brangia mums visiems švente. Taigi nepeikime taip smarkiai naujų technologijų, nes ir jos mums reikalingos šiais moderniais laikais, bet dar labiau branginkime ir puoselėkime savo kalbą, pamilkime ir vertinkime knygą. Tai amžina... Kaip ir pavasario žydėjimas.

Jūsų Augustina

SKANAUS!

Rūgštinės yra mėgstamos ne tik pas mus – jų turime nuo pat pavasario iki rudens. Kitose šalyse jos taip pat mieliai ir įvairiai vartojamos. Prancūzijoje gurmanų mėgstama tiršta šių lapelių sriuba, padažas žuvies patiekalams. Anglai rūgštinę skanina actu bei cukrumi ir patiekia prie šaltos virtos versienos, o vokiečiai – prie paukštienos. Šalti užkandžiai su rūgštinėmis ypač mėgiami Ispanijoje, Portugalijoje. Čia populiarios salotos su žuvimi, paskanintos citrinų sultimis ir alyvuogių aliejumi. Iš rūgštinų galima daryti įdarus nesaldiems pyragams, maišyti į žalumynų kokteilus. Rūgštinės stiprina imunitetą, gerina širdies ir kraujagyslių darbą ir daugybė jų gerų savybių yra naudingos mūsų organizmui. Vartokime jas išmoningai ir saikingai.

Rūgštinų salotos su varške

Reikės: 200 g šviežių rūgštinų lapelių, 2 šaukštų riebios varškės, 2 šaukštų natūralaus jogurto, 2 saldžių obuolių, 1 morkos, 2–3 baltųjų ridikų, Isvogūno, žiupsnelio maltų pipirų, druskos, cukraus.

Nuplautas ir nusausintas rūgštines su-smulkinkite ir sumaišykite su tarkuotomis morkomis bei ridikais. Nuluptus obuolius supjaustykite kubeliais, sudėkite į rūgštines. Užpilui jogurtą sumaišykite su varške. Svogūną gerai susmulkinę, sutrinkite su druska, pipirais, cukrumi ir gautą košelę sudėkite į varškės ir jogurto masę. Užpilą gerai

išmaišykite ir juo užpilkite rūgštinų salotas.

Pavasarinė rūgštinų sriuba

Reikės: 500 g jaunų rūgštinų, dar po truputį dilgėlių ir kiaulpienių lapelių, 2 kiaušinių trynių, 50 g grietinėlės, 2–3 šaukštų aliejaus, 1 litro vandens, druskos, maltų baltųjų pipirų.

Žalumynus nuplaukite, supjaustykite ir pakepinkite aliejuje. Suverskite juos į puodą su vandeniu, virkite 15 min. Kiaušinių trynius suplakite su grietinėle ir 5 šaukštais karštos sriubos. Plakinį supilkite į sriubą ir paskaninkite prieskoniais.

Negerk, vaikel, negerk pirmos...

Nors jau daugiau nei penketą metų alkoholio vartojimas šalyje mažėja, tačiau Lietuva vis dar išlieka daugiausia alkoholi vartojančių šalių sąrašo pirmose vietose. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, dėl alkoholio vartojimo sukeltamų problemų kasmet pasaulyje miršta 3 milijonai žmonių ir skaičiai kiekvienais metais tik auga.

Apie tai, kokios grėsmės slypi anksti pradėjus vartoti alkoholį ir kokių priemonių imtis susidūrus su šia problema, pasakoja gydytoja psichiatrė Vilma Andrejauskienė.

Žaloja organizmą

Ne paslaptis, kad žmogaus organizmas auga, atsinaujina ir formuojasi visą gyvenimą ir alkoholis tam naudos neatneša. Atlikti tyrimai rodo, jog egzistuoja penkiolika genų, lemiančių organizmo reakciją į alkoholį. Net ir vienkartinis alkoholio padauginimas lemia blogą savijautą – sunkumą skrandyje, sutrikusią koordinaciją, supratėjusią regą ar atmintį. Visa tai yra organizmo apsauginė reakcija, kuria siekiama sumažinti norą vartoti alkoholį.

Ilgalaikis svaigalų vartojimas turi kiek rimtesnių pasekmių – nyksta baltoji smegenų medžiaga, sutrinkama hormonų sistemos veikla, prarandami vitaminai bei mineralai, tirpsta širdies raumenų ląstelės, didinančios miokardo infarkto išsivystymo riziką, kaupiasi riebalai, mat 1

gramas etilo alkoholio turi maždaug 7 kilokalorijas.

Apsvaigimas tampa tikslu

Anot gydytojos V. Andrejauskienės, ankstyvas vartojimas yra tarsi starto signalas pradėti veikti dėmesio, hiperaktyvumo, valgymo, procesiniams ir emociniams sutrikimams. Svaigalų pavartojimas organizmą negalės taip greitai susiorientuoti savipagalbai ir netrukus paciento sveikatos kortelėje nuguls visas ligų rinkinys.

Specialistės teigimu, ankstyvo vartojimo grėsmė slypi besiplečiančiuose normų supratimo rėmuose. Jauni žmonės didžiąją dalį organizmo atsako į gaunamus nuodus įvardija kaip tinkamą ir priimtina normą, todėl didesnis ir malonesnis apsvaigimas tampa tikslu, kurį bandoma įgyvendinti vartojant keletą psichotropinių

Gydytoja psichiatrė Vilma Andrejauskienė pastebi, kad visuomenė sąmoningėja – dėl priklausomybės nebebijoma kreiptis pagalbos.

Nuotrauka iš www.pkc.lt

medžiagų vienu metu, sukeliančių nemenkų iššūkių organizmui.

Ragina ieškoti pagalbos

Susidūrus su alkoholizmu ar jaučiant artėjančią problemą, gydytoja V. Andrejauskienė ragina nedelsti ir nebijoti kreiptis pagalbos. Pirmoji kelionės stotelė – šeimos gydytojas, būtent jis įvertins esamą situaciją ir nukreips reikiamu keliu. Atsisakyti alkoholio ir susidoroti su šia problema galima ir savarankiškai, tačiau specialistai pataria kelionėje iki savarankiško sprendimo pakeliauti kartu su jais, siekiant išvengti klaidingų sustojimų bei turint nuolatinį palaikymą ir supratimą

Visuomenė sąmoningėja

Gydytoja pažymi, kaip svarbu pokyčių siekiančiam žmogui suvokti, kad efektyvus rezultatas nebus pasiekiamas greitai ir lengvai. „Asmuo laukia greito rezultato, jo nesulaukęs greit nusivilia, o nesulaukęs norimų pokyčių, grįžta prie vartojimo, sukūręs nesėkmės istoriją bandant pabėgti nuo į nugarą alsuojančios problemos“, – teigia specialistė.

Anot psichiatrės, kiekvienais

metais visuomenė vis labiau sąmoningėja, nebijo pripažinti savo problemų ir kovoti su jomis. Ji ypač džiaugiasi pagalbos besikreipiančiais kančiose užstrigusiais 18–25 metų asmenimis: „Intensyviai gyvenimo tempui jauni žmonės kelia sau didžiulius reikalavimus, nenumatydami rizikų patiria nuostolius, nesusitvarko su emocijų kiekiu, kaitomis, dėl to atsiranda nepasitikėjimas savo jėgomis bei galimybėmis. Tačiau džiugu, kad didėja supratimas, jog alkoholio ir kitų svaigalų vartojimas atima dar daugiau laiko, pajamų ir problemų neišsprendžia.“

Remiantis 2016 metų Lietuvos statistikos departamento tyrimų duomenimis, vienas 15 metų ir vyresnis Lietuvos gyventojas suvartoja 12,3 litro gryno alkoholio. Šio ir kitų atliktų panašių tyrimų rezultatai tik dar kartą pagrindžia šalyje esančios alkoholio problemos egzistavimą ir mastą. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija stengiasi kovoti su šia problema jau ne vienerius metus, tačiau didžiausi pokyčiai prasidėjo prieš keletą metų.

Imamasi griežtų priemonių

Nuo 2018 metų sausio 1 dienos įsigaliojo įstatymai, kurie apribojo ir sutrumpino prekybos alkoholiu laiką, panaikino ir uždraudė alkoholinių gėrimų reklamą, taip pat naujasis įstatymas nurodė, jog alkoholį vartoti ir pirkti gali tik 20 metų sulaukę asmenys, o ne 18 metų, kaip buvo įprasta

Projektas „Būk atsakingas!“ yra finansiškai remiamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo, kurį administruoja LR sveikatos apsaugos ministerija.

Nuo ankstyvo amžiaus pradėdamas ir ilgus metus trunkantis alkoholio vartojimas lemia rimtas sveikatos problemas. Nuotrauka iš „Santarvės“ redakcijos archyvo

„Tele2“ atnaujina prekybos tinklo veiklą klientams – atidaromas salonas Prienuose

Sušvelninus karantino apribojimus verslui mobiliojo ryšio operatorius „Tele2“ atnaujina savo prekybos tinklo veiklą – atidaromas operatoriaus salonas Prienuose.

„Puikiai suprantame, kad didelei daliai mūsų klientų salonai – ypač svarbūs. Reaguodami į klientų poreikius, laikydami naujausių Vyrolybės nutarimų ir griežtų sveikatos apsaugos reikalavimų, atnaujiname salonų veiklą“, – sakė **Petras Masiulis**, „Tele2“ generalinis direktorius. „Tele2“ salonai veiklą atnaujino nuo balandžio 23 dienos.

Palapsniui bus atidaryti ir kiti salonai, pilną veikiančių pardavimo vietų sąrašą ir jų darbo laiką rasite <https://lte2.lt/privatiems/kontaktai>.

Operatorius atidarė saloną Prienuose adresu – Vytauto g. 14-2. Salono darbo laikas: nuo pirmadienio iki penktadienio 9:00 – 18:00 val., šeštadienį 09:00 – 13:00 val. (pietų pertrauka 13:00–14:00 val.).

Iš viso šiuo metu atidaryti jau 59 „Tele2“ salonai. Vilniuje atidaryta vienuolika salonų, Kaune – penki salonai, Klaipėdoje – trys salonai, po du salonus atidaryta Šiauliuose ir Panevėžyje.

Taip pat po vieną saloną atidaryta Alytuje, Anykščiuose, Druskininkuose, Elektrėnuose, Gargžduose, Ignalinoje, Jonavoje, Joniškioje, Jurbarko, Kaišiadoryse, Kėdainiuose, Kretingoje, Lazdijiuose, Marijampolėje, Mažeikiuose, Palangoje, Pasvalyje, Plungėje, Šilalėje, Kelmėje, Kupiškioje, Rokiškioje, Šakiuose, Salčininkuose, Šilutėje, Širvintose, Skuode, Švenčionyse, Tauragėje,

Telšiuose, Ukmergėje, Utenoje, Vilkaviškyje, Visagine ir Zarasuose.

Kiekviename salone, siekiant užtikrinti klientų ir darbuotojų saugumą, bus įrengtos specialios, saugų atstumą užtikrinančios pertvaros. Salone vienu metu lankytis galės tiek klientų, kiek jame yra laisvų pardavėjų. Tarp darbuotojų bus laikomasi saugaus 2 metrų atstumo. Taip pat dėl saugumo reikalavimų per dieną bus aptarnaujamas ribotas kiekis klientų.

Operatorius ragina klientus būti supratingiems ir pasirūpinti savo ir aplinkinių sveikatos saugumu – vizito salone metu mūvėti vienkartinės pirštines ir dėvėti kaukes. Salonuose bus laikomasi ir kitų saugumo priemonių – dezinfekuojamos patalpos ir dažnai liečiami paviršiai. Salonus patys darbuotojai dezinfekuos dienos metu, po kiekvieno kliento apsilankymo. Taip pat kiekvieną vakarą, užbaigus darbą, dezinfekcinius darbus atliks ir profesionali valymo komanda.

PR Keiksmožodžiai nuotolinių pamokų metu: kaip tinkamai reaguoti į keikūnus

Nežinodami, kaip suvaldyti nuotolinių pamokų metu keiksmožodžius laidančius moksleivius, pedagogai prašo pagalbos. Prienų r. vaiko teisių specialistai sulaukė ne vieno patarimo prašančio pedagogo skambučio. Tam, kad apsigintume nuo nemalonių ausiai žodžių, o mokymo procesą apsaugotume nuo chaoso, pabandykime suprasti, kodėl vaikas apskritai pradeda keiktis, tuo pačiu stenkimės jam padėti.

Kauno apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus socialinės srities specialistė **Dalia Dzimavičienė** teigia, kad keiksmožodžiai jaunuomenės kalboje neretai atlieka savotiško ištiktuko vaidmenį, bet gali būti ir agresijos išraiška. Psichologė **Giedrė Starkevičiūtė** pataria nuo mažens mokyti vaikus reikšti savo jausmus tinkamais būdais.

Ankstyvieji keiksmožodžiai nesąmoningi

D. Dzimavičienė dalijasi savo požiūriu, formuoti ir dešimties metų darbo mokykloje su vaikais, paaugliais. Anot specialistės, manoma, kad Ego bei Superego formuojasi vaikui dar būnant motinos įsčiose. Gimus, nuo pirmo šypsnio ir jo aplinkos elgesys su juo tampa, anot Zigmundo Froido, „karališku keliu į pasąmonę“.

Pirmieji keiksmožodžiai gali at-

iki tol. Nuo praėjusių 2019 metų lapkričio mėnesio šalyje uždrausta gaminti ir platinti maisto produktus, žaislus bei kitas vaikams ir paaugliams skirtas prekes, kurių dizaine yra alkoholinius gėrimus imituojančių detalių.

Naujausias nuo šių metų pradžios įsigaliojęs įstatymas panaikino prekybą alkoholiu nestacionariuose statiniuose ir prekybą sezono metu kurortų lauko kavinėse bei poilsio ir turizmo zonose. Tačiau draudimas negalioja viešojo maitinimo įstaigoms, prekiauti alkoholiu lauke leidžiama iki 40 m nuo pastato su palikta galimybe savi-valdybėms šį atstumą sumažinti ar panaikinti prekybos teisę.

Teigiamai vertina pokyčius

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento užsakymu 2020 metų vasario mėnesį tyrimų bendrovės „Spinter tyrimai“ atlikto tyrimo rezultatai rodo, jog daugiau nei pusė šalies gyventojų teigiamai vertina su alkoholiu susijusius pokyčius valstybės viduje. Tyrimas buvo atliktas 2018 metais ir šiemet buvo tik kartojamas. Rezultatas – vis daugiau šalies gyventojų yra patenkinti draudimais.

Kone svarbiausias rodiklis atskleidė, jog net 35 procentams nuolatinių 18–74 metų amžiaus gyventojų nauji įstatymai ir apribojimai pagerino gyvenamąją aplinką. To ir yra siekiama, kad Lietuvoje gyventi būtų gera, malonu ir saugu!

Užs. Nr. 26

Projektas „Būk atsakingas!“ yra finansiškai remiamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo, kurį administruoja LR sveikatos apsaugos ministerija.

(Nukelta į 6 p.)

Kultūros kryžkelė

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Istorija apie gyvenimus šalia bažnyčios (II)

Justinas ADOMAITIS

Prievolės bažnyčios valstiečiams

Vilniaus vyskupas Steponas Pacas 1675 m. kovo 6 d. nustatė amžinai galiosiančias prievolės Balbieriškio bažnyčios valstiečiams: kiekvienas, turintis (nuomai) vieną ketvirtį valako žemės (apie 5 ha), privalo kiekvieną savaitę tris dienas dirbti dvare (bažnyčios–J.A.) su pakinkytais jaučiais, čišno mokėti po 10 lenkiškų zlotų, duoti duoklę žašimis, gaidžiais ir kiaušiniams, du kartus per metus su savo jaučiais nuvežti dvaro krovinius į Kauną ar Vilnių, moterys ne baudžiavinio darbo dienomis privalo daržus suarti, išakėti, pasodinti, apravėti ir nuimti, savaitines sargybas klebonijos dvare privalo atlikti eilės tvarka.

Archyvuose išlikęs Vilniaus vyskupo Mikalojaus Slupskio nurodymu 1671 m. pirmą kartą surašytas Balbieriškio bažnyčios judantis ir nekilnojamas turtas. Maldoms skirtas laikinas medinis statinys, vadinamas „šopa“, užtat klebonijos dvarelis vertas dėmesio. Jį sudaro šeimintrobė su trimis langeliais, klėtėlė, tvartelis, kluonelis, dvi daržinės, linais ir kanapėmis apsėtas daržas, penkis naujai iškastos kūdros. Nemažas ir gyvulių ūkis: aštuonios melžiamos karvės, du ariami jaučiai, 16 avių, 9 ėriukai, 3 kiaulės, 8 žašys, 10 vištų, 6 antys ir indikė. Bažnyčios žemėje pasėta 22 statinės (400 litrų talpos) rugių ir 2 statinės kviečių. Bažnyčios valstiečiai: Matas Vielioniškis, Petras Valukonis, Tomas Godabalis, Baltrus Melnykažentis, Stasys Žvirblis, Mikalojus Meškutis, Kazys Ratinis, Kristupas Vitkevičius, Stasys Gurskis, Aleksandras Manelis. Visi šie valstiečiai naudojo po 7,5 margo (apie 4 ha) bažnyčios žemės ir už tai dirbo klebonijos dvarelyje kas savaitę po tris dienas, duodavo po statinaitę rugių ir avių, po 10 lietuviškų grašių grynais. Kartą metuose su klebonijos kroviniams nuvažiuodavo į Kauną ir kartą į Vilnių. Per šienapjūtę ir javapjūtę eidavo darban po du žmones vieną dieną, neišskaičiuojamą į baudžiavą.

Šalia bažnyčios gyveno Motiejus Berlauskas, Kristupas Nešeika, Simonas Nešeika, Povilas Nešeika, Kazys Gramščius, Mikalojus Baltušninkas, Vaitiekus Nešeika, Andrius Lašauskas, Stasys Audėjas. Šitie miestelėnai už kiekvieną laikomą 7,5 margo mokėjo klebonui po 10 zlotų.

Jurisdikos gyventojai buvo pasiturintys: Augustinas Jeronimas Pokonevičius su žmona Marija 1669 m. bažnyčiai padovanojo 140 svarų (70 kg) sveriantį varpą, kuris buvo įkeltas į šalia bažnyčios pastatytą varpinę.

Balbieriškį ir jo apylinkes nusibiaubė 1710 metų maras (senieji vietos gyventojai yra iš savo senelių girdėję pasakojimus, jog prieš šią nelaimę septynerius metus lijo ir septynerius metus kankino sausra – J.A.). Bažnyčios žemėse jurisdikijoje, Putrišiuose ir Nišeikuose gyvenami buvo 29 ūkiai po 7,5 margo (apie 4 ha), po maro liko 7 ūkininkai, o visoje parapijoje – 800 žmonių. Klebonui (kun. Stanislovui Piotrovskui) buvo suteikta propinacijos teisė – gaminti alų ir degtinę, bažnyčios žemėje laikyti smukles. Ši teisė Lietuvoje įvesta 1498 m., ypač paplito Abiejų Tautų Respublikoje XVII amžiuje, panaikinta 1898 m. Rusijos carui įvedus valstybinę degtinės pardavimo monopolį.

Gyvenimas po maro

Ištuštėjusioje jurisdikijoje 1714 m. naujai apsigyveno Melniškis, Jozis, Jonas Povilonis, Juozas Kairanis, Petras Milisienis, Kazys Skirmunta, Žagarinis, Jonas Bilda, Bitininkas,

Balbieriškio bažnyčia XX a. pradžioje.

Gabanauskas, Martynas Zenkevičius, Stasys Verduklis, Stasys Gumbinis, Ramanauskas. Visi jie laikė daržus, klebonui mokėjo po 3 zlotus čišno. Vėliau, remiantis 1739 m. Balbieriškio bažnyčios inventurizacija, jurisdikijoje apsigyvena naujai atvykę žmonės, klebonui mokantieji atitinkamą čišną: Jurgis Damulis (10 zlotų), Mikas Visokovič (10), Leonas Neliubovič (10), Jokūbas Jaruševičius (10), Jurgis Naruševičius (kalvis, nuo čišno atleistas), Mikas Sklėrius (5), Jonas Bilda (10), Baltrus Ambra (5), Juozas Žemaitis (10), Stasys Narkevičius (2), Jokūbas Kiškis (10), Bogdanas (dailidė, 5), Andrius Sista (bravoro darbininkas, 2), Tomas Lučinskas (10), Mykolas Krušinskas (vargonininkas, 7).

Remiantis bažnyčios inventurizacija, jurisdikijoje buvo 2,25 valako (apie 47 ha) žemės, 16 namų, visų jų gyventojai mokėjo 117 zlotų čišno. Be to, klebonui priklausė jurisdikos gyventojai turėjo laisvą propinaciją – galėjo gaminti ir pardavinėti svaigalus (degtinę ir alų). Vyriausiu alaus ir degtinės virėju klebono bravoro dirbo jurisdikos gyventojas Andrius Šiška, turėjęs tris stūnas: Praną, Leoną ir Juozą. 1779 m. Nišeikų dvarelyje pastatyta kopyltėlė, kurioje, kaip liudija archyvai, žmonės galėdavo išgyti klebono gamybos degtinės ir alaus. 1808 m. kopyltėlė perkelta į senąsias Balbieriškio kapines už Peršėkės upės ir sudėgė Pirmojo pasaulinio karo metu 1915 m. Išgelbėta ten buvusi įspūdingo dydžio medinė Kristaus kancija kabojo senosios medinės bažnyčios prieangyje ir sudėgė 2013 m.

Apie jurisdikos gyventojų padėtį liudija įrašai archyvuose: iš klebono priklausomybės valstiečiai bėgdavo į dvarą, kartais ir atvirksčiai. Jurisdikijoje gyvenamieji namai priklausė klebonui, kumetynai – dvaro savininkui. Miesteliai ir kaimai tuomet buvo privati nuosavybė. 1781 m. Balbieriškį nusipirko Zemaičių piliaininkas, LDK bajoras Antanas Stanislovas Tiškevičius (mirė 1801 m. gruodžio 29 d., palaidotas Balbieriškyje). Didiko inicialai ir herbas buvo išraižyti senosios bažnyčios vargonų sparnuose. Tikėtina, jog taip buvo įamžinta A. S. Tiškevičiaus dovana. Bažnyčia tuomet valdė 24 valakus, 5 margus ir 191 rykštę žemės (apie 510 ha). (Nukelta į 6 p.)

Lietuvos jaunųjų kalbininkų konkursas, skirtas kalbininkams Jonui Kazlauskui ir Antanui Lyberiuviui atminti

Emilija ŽILIONYTĖ, Prienų „Žiburio“ gimnazijos I a kl. (III laipsnio diplomas)

Ačiū, neišnyk!

Pradėjau kalbėti būdama visai maža, vos dviejų-trejų metų mergytė. Mano pirmieji žodžiai buvo tokie, kokie įprasti visiems: mama, tėtis, močiutė, senelis... Šie mano mylimi žmonės už kiekvieną mano mažutį darbėlį ar pastangą, glostydami mano galvelę, sakydavo: „Ačiū, Emilyte!“ Tada jausdavau labai svarbi. Man augant, žodžių skalė prasiplėtė. Pati išmokau žodį ačiū: Ačiū, mama! Ačiū, tėti...

Prisimenu vieną vaikystės įvykį. Močiutė man padovanojo didelę lėlę – didumo sulig manimi. Be to, ji buvo labai graži. Dabar jau nebežinau, kaip pasakiau *Ačiū*, bet tąsyk ištarto žodžio skoni jaučiu ir dabar – dėkingumas netilpo širdelėje. Ir šiandien žodis *ačiū* man pirmiausia reiškia jausmus – nuoširdžią padėką, pagarbą kitam asmeniui – ir tik po to mandagumą.

Mano manymu, šiais laikais šis mano mylimas gražusis žodis kartais tampa emociškai mažiau vertingas – tik etiketo, mandagumo išraiška. Dažnai žmonės jį pasako nenuoširdžiai ar net negali jo ištarti, nes nenori atsiverti, parodyti pagarbos aplinkiniams, neįvertina suteiktos paslaugos ar patarimo. Taip *ačiū* tampa įprasta ir bespalvė svetimėjančios visuomenės bendravimo priemone.

Aš manau, kad žmogui atlikus net nedidelį darbą, reikėtų pasakyti žodį *ačiū*, juo padėkoti

už buvimą šalia, už suteiktą rūpestį ir meilę, galbūt net palaikymą sunkiuose gyvenimo etapuose ar praleistą gražų laiką drauge. Žinome, kad dabar tokie madingi ir dažni draugų apsikabinimai sveikinantis ar dėkojant, su kuriais labai derėtų žodis *ačiū*, nors ir labai tyliai ištariamas. Aš dažnai suteikiu šiam žodžiui atspalvį – *labai ačiū, nuoširdžiai ačiū, širdingai ačiū*. O kartais pasikviečiu dar vieną jautuką – *ačiū „broli“ – dėkui*.

Praejo nemažai laiko nuo vaikystės, kada pirmą kartą girdėjau šį žodį, pasakytą man. Dabar, kai girdžiu *ačiū*, tariamą nuoširdžiai, su šypsena veide, širdį kažkas labai paglosto – šis žodis žmones jungia šiltu ryšiu. Turbūt tokia jo misija. O mano, kaip ir kiekvieno žmogaus, pareiga juo kuo dažniau dalintis su kitais ir jį globoiti.

Kas atsitiktų, jeigu žodis *ačiū* išnyktų?

Konsultavo mokytoja Živilė Jurksienė

Dija REVINSKAITĖ, III D kl., Prienų „Žiburio“ gimnazija (III laipsnio diplomas)

Pažinti ir įvardinti pasaulį

Dabar paprašysiu minutėlei pabėgti. Paprašysiu sustoti bėgti ten, kur galbūt jau ir nebesuspėsi. Paprašysiu sustoti ir apsidairyti... Ką matai? Galbūt ant lentynos pradėtą skaityti knygą, kurią pasižadėjai visą perskaityti, bet puikiai žinai, kad to nepadarysi. Galbūt matai puodelį, kuriame ryte buvo kava, – ją paskubomis išgėrei prieš eidamas į darbą ar mokyklą. O dabar, kai apsidairei, kviečiu Tave pasivaikščioti miške – jame niekas nemeluoja ir nieko nežada.

Pasigrožėk mūsų gimtinės stipriuoju ažuolu, siaurakamiene liepa, alksniais ar rudens grožiu – kaštonu. Ar žinai? Žmonės kaimų pavadinimams neieškojo kažkokių imantrių žodžių, jie kaimus pavadindavo įprastais lietuviškais žodžiais iš savo aplinkos. Tokių pavyzdžių yra daug: Alksniakiemis, Ažuolai, Vysniūnai, Obelinė, Asiūklė, Sabalėnai, Sabališkės, Barsukinė ir dar begalė Prienų rajono kaimų ir kaimelių, pavadintų žodžiais, kuriuos galime sutikti kasdienybėje. Anksčiau žmonės ne tik mylėjo medžius, grožėjosi jais, bet ir savo vietovę atpažindavo ir įvardindavo medžių, žvėrių ar žolių pavadinimais.

Ar jau spėjai pasidairyti po gražias apylinkes? Bėgant kasdienybei, žaibišku greičiu skrieja ir žmogaus gyvenimas. Pirmiausia kūdikis prisiglaudžia prie motinos krūtinės ir išgirsta jos širdies ritmą, o tada – pačius gražiausius, lietuviškus žodžius. Būtent ŽODŽIUS, savo gimtosios kalbos žodžius. Kai žmogus auga, jis auga kartu su kalba, išmok-

damas pačių gražiausių žodžių. Kalbėdamas ir mąstydamas gimtąja kalba žmogus subręsta kaip asmenybė ir kultūros žmogus.

Ar jau supratai, kad Tave apsupę ne tik daiktai, ne tik objektai ar vietovės? Aplink Tave vienareikšmiškai pirmiausia plazdena gimtoji kalba. Tave gimtoji kalba supažindina su pasauliu. Tavo pasaulio pažinimas prasideda nuo apylinkių: argi ne miela išgirsti lietuviškus deminutyvinius pavadinimus: Trakeliai, Išdagėliai, Šilaičiai, Mauručiai, Beniukai ar Geruliai? Tokie kaimelių pavadinimai sušildo mūsų širdis ir prikelia vaikystės atsiminimus, kuomet vasaromis nerūpestingai laipiojai po medžių senelių sodyboje, jie atgaivina, sustiprina ryšį su savo gimtuoju kraštu. Turėtum dėkoti Lietuvai už širdžiai mielus žodžius, už beprotiškai gražią ir išraiškingą kalbą bei už tai, kad vadini ją savo gimtąja kalba.

Konsultavo lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Levutė Karčiauskienė

Aarnas RASIMAVIČIUS, Prienų „Žiburio“ gimnazija, II klasė (III laipsnio diplomas)

Maršrutai

Gerbiami ponai ir ponios, Sveikinu visus atvykusius į Anglę, ežerą ir poilsio zoną, praeitą vasarą labai pamėgtą anglakalbių nykštukų. Po to leisimės į Anapolį. Tai kaimas, pagarsėjęs savo kilmės istorija. Vietiniai gyventojai iš kartos į kartą perduoda legendą apie senovės graikus, kurie jau prieš du tūkstantmečius įvertino lietuvių teikiamas harmonizavimo paslaugas ir grožio procedūras vietiniuose SPA. Kaimelio moto: „Anapolis, toks polis, kuriame Anapilin išeis nuo poilsio pervargę graikai“.

Toliau Apusinas – upė, garsėjanti gaudinčiomis vandens būtybėmis, kurios primena judrias beždžionėles kapucinus. Rekomenduojame: Apusino pakrantėje gurkšnojant kapučino kavutę mėgautis kapucinių kasdieniu

šou. Mano nuomone, Apusinas neprilygsta Eržvilko miesteliui, kurio apylinkėse gyvena ir Raudonąją knygą įtraukti iš eržilo ir vilko išveisti mišrūnai, visoje Europoje garsėjantys keliolikos arklio jėgų stiprumo balsais, staugimu pralenkiančiais net Geležinio vilko balsą. Šiuokštu! Stengsimės nepraleisti Bezdonių, juose kvepalus testuoja visi garsiausi pasaulio mados namai, o kaimyniniai Melagėnai, kuriuose nėra gyventojų, jau dešimtą kartą tapo sąžiningiausia pasaulio vieta. Jei suspėsime visas šias vietas aplankyti, dar būtinai paplaukiosime Zaduojų, Zalvo, Zirnajo ir Zuzubro ežerėliuose, pasislėpusiuose paslaptingame Zarasų krašte, kurį kažkada turbūt buvo užėmę zulusai. Na, o jei dar Yžnės ir Kirkšnovės upelėse pasigaudytume žuvis...

Staiga kažkas riktelėjo, kad upėse nepadoriais vardais žuvis negaudys, trinktelėjo durys ir... pramerčiau akis. Trečia valanda nakties. Ant stalo po galva gulėjo atverstas Lietuvos vietovardžių žodynas. Tai bent užsnūsta! Kad ir ką čia prisapnavau, bet mūsų Lietuvos vietovių vardai tai jau tikrai išskirtiniai – istorijos pačios prašyte prašosi kuriamos...

Konsultavo mokytoja Nijolė Šervenikaitė

Balbieriškis XX amžių pasitiko šiaudais dengtomis trobelėmis.

Istorija apie gyvenimus šalia bažnyčios (II)

(Atkelta iš 5 p.)

Po valstybės padalijimo 1795 m.

Bažnyčios turtas inventorizuotas 1813 m. Sventoriuje rasti pasodinti 23 gluosniai, 16 klevukų, 1 berželis, 7 šermukšniai. Klebonijos jurisdikijoje gyveno senbuviai Motiejus Smolskis, Jurgis Naruševičius, Jonas Malcionis, Jurgis Malcionis, Jonas Rusinavičius, klebonas naujai apgyvendino daržininkus Žagaraušką, Lipkų (puodžių), Apulcą (mūrininką), Čizauską (batsiuvį), Petrą (grytelininką), Jankauską (šlėktą).

Vyskupijos nurodymu 1837 m. liepos 11 d. vyko Balbieriškio parapijos inventorizacija. Šalia bažnyčios gyveno ūkininkai baudžiauninkai Tomas Mekionis, Feliksas Verbickas, Feliksas Petraška, Andrius Naruševičius, Antanas Vasiliauskas. Nuo birželio 24 d. iki lapkričio 11 d. jie dirbo po vieną dieną savaitėje su gyvuliais ir vieną dieną pėsti. Žiemą jie privalėjo atvežti iš miško po 7 vežimus malkų, vasarą apdirbti daržus, gegužės mėn. plauti bažnyčios grindis, čišno mokėti po 10 zlotų. Jurisdikijoje gyvenantieji daržininkai Jurgis Bendaravičius, Aleksandravičius, Karolis Žukauskas ir Baltramiejus Vaičiūnas vasarą pėsti dirbo po 20 dienų baudžiaivos, privalėjo melžti klebonijos karves, kada bus pašaukti. Jurisdikijoje gyveno sklypininkai Petras Šimkevičius, našlė Margarita Zeytz ir Liudvikas Liau.

Dalis jurisdikijos gyventojų gyveno nuosavose trobose (Mekionis, Verbickas, Petraška, Bendaravičius, Zeitcas, Zenkevičius ir Liau), kiti – fondinėse trobose. Visų pirkios panašios, dviejų galų, atokiau nuo jų – tvarteliai ir daržinaitės pasidėti pašarą žiemai. Namų planas: viename gale – dūminė gyvenamoji patalpa, kitame gale – seklyčia ir šviri kamara. Vidury skersai viso pastato

– erdvi priemenė su joje įtaisyta bulvine kamara. Jurisdikijoje veikė klebono administruojamas bravoras.

Privatūs kaimai

Parapijai 1837 m. priklausė Balbieriškio miestelis, dvaras ir jo privati kaimai: Putrišiai, Novosiolkai, Mackiai, Žiūronys, Gelčiai, Pušiniai, Ringionys, Būda, Mielniškiai (Suvalkėliai), Pabrasčiai, Kunigiškiai, trys dvaro palivarkai (Marinka, Tadaušavas ir Liudvikavas), Juodaraštis, Daugirdiškė, kaimai Kalnynai, Vazniškiai, Kampiniai, Makrickai, Rudėnai, Naujienėlė, Gudėliai, Boboniškė, Kropiniai, Leiciškiai, Zagajai, Pilotiškiai, Gražiškiai, Junaiviškis, kito dvaro palivarkai Yvoniškis ir Šlavantai. Parapijai kitų bajorų nuosavybe priklausė Norkūnų, Mardosų ir Kižių kaimai. Parapijoje 1837 m. gyveno 3 498 katalikai, 1121 žydas, 120 evangelikų.

1860 m. matininkas Mizgalskis permatavo bažnyčios turėtą žemę (982 margai 283 rykštės) ir nustatė, jog bažnyčios valstiečiai dirba 547 margus 209 rykštes, klebonas valdo 409 margus 146 rykštes. Rusijos caras Aleksandras 1865 m. gruodžio 26 d. įsaku katalikų bažnyčios turėtą žemę paėmė į valstybės įždą, klebonui paskyrė 300 rublių algą, vikarui – 150 rublių, taip pat paliko 6 margus žemės.

Paskutinį kartą jurisdikijos gyventojai minimi 1884–1888 m. statant ketvirtąją Balbieriškio bažnyčią.

Senieji miestelio gyventojai, po Pirmojo pasaulinio karo statęsi namus buvusioje jurisdikijoje, šiaurinėje bažnyčios pusėje, kasdami pamatus ir rūsius rasdavę kapaviečių, kuriose žmonės buvo palaidoti pagal pagoniškas tradicijas – vyrų su darbo įrankiais, moterų – su amuletais ir monetomis. Tuometio klebono patarti, miestelėnai radiniams sklypo krašte iškasdavo gilią duobę ir juos palaidodavo.

„Išsėina žmonės, jų nesugrąžinti, jų paslapčių pasaulio neprikelti. Ir kiekvieną kartą man iš naujo apie negalimybę grįžti atgal vis norisi kartot“
(Jevgenijus Jevtušenka)

In memoriam Bronislava VAITKEVIČIENĖ

(1929 04 14 – 2020 03 21)

Įprasta rašyti apie žinomesnių žmonių netektis, bet turėtumėm išdrįsti parašyti apie kiekvieną netektį gyvenusio, bet gyvenime nesireklamavusio žmogaus. Tai – ne tik artimųjų skausmas, tai pasaulio balso, jo energijos netektis.

Koronaviruso įkarštyje mus paliko Jiezno kraštietė, buvusi mokytoja, trijų sūnų mama, trijų anūkių ir dviejų anūkių močiutė, penkių proanūkių ir vieno proanūkio promočiutė, nuoširdžios, gerumu švytėjusios sielos žmogus Bronislava Vaitkevičienė-Ogilbaitė.

1949 m. birželio 2 dieną ji baigė Jiezno gimnaziją, mokėsi geriausiai iš mergaičių. Nuo 1950 metų dvylika metų dirbo Jiezno krašto mokyklose, nuo 1964 m. iki pensijos – Kauno politechnikume.

Su vyru Jonu Vaitkevičiumi užaugino tris sūnus: Raimundą, Arnoldą ir Albertą. Bronė labai mylėjo savo šeimą: sūnus, anūkus, kuriais didžiavosi, giminaičius.

Jos darbo kolegės Anapilin išėjusią apibūdino taip: „Ji buvo labai pareiginga, reiklė sau ir moki-

niams. Gerai išmanė dėstomą dalyką, įdomiai jį perteikdavo. Buvę mokiniai su pagarba prisimena savo dėstytoją ir kuratorę. Kolegės prisimena Bronę, kaip visada rimtą, sąžiningą, supratingą ir draugišką. Ji visada mokėjo išklausti, patarti, paguosti. Kartais labai sudėtingose ir liūdnose gyvenimo situacijose mokėjo surasti paguodžiantį žodį, kurį išgirdus tapdavo ramiau. Tai buvo Žmogus, ant kurio peties ne kartą teko išsiverkti.

Ir man pačiam bendraujant su klasės draugu Raimundu teko patirti jo mamos nuoširdumą, paslaugumą ir gerumą.

Paskutinius trejus metus ir 8 mėnesius Bronė Vaitkevičienė sunkiai sirgo. Ją labai atsakingai su socialinio darbuotojo pagalba slaugė sūnus Raimundas. Štai jo žodžiai po mamos mirties: „Objektyviai jos padėtis tikrai buvo sunki, niekas to nenorėtų (Mama nesikėlė iš lovos, nekalbėjo), bet ji kažkaip sugebėjo tą savo situaciją priimti ramiai ir net, sakyčiau, šviesiai. Ji jautė, kad yra brangi ir reikalinga, kad ja rūpinamasi. Manau, tai jai labai padėjo. Aš iš karto,

Vytautas Kuzmickas, istorikas

Keiksmazodžiai nuotolinių pamokų metu: kaip tinkamai reaguoti į keikūnus

(Atkelta iš 4 p.)

tik tarp suaugusiųjų, bet ir tėvų bei vaikų santykiuose yra įprasti, bet tai anaipol nėra taisyklė.

Psichologė G. Starkevičiūtė atkreipia dėmesį, kad tarp keiksmazodžių ir blogo elgesio taip pat ne visada galima lygybės ženklą dėti. Psichologė atskleidžia ir teigiamą keiksmazodžio poveikį: „juose slypi didelė emocinė iškrova, todėl net nesikeičiančiam vaikui ar suaugusiajam sudėtingoje, skausmingoje situacijoje nemalonūs žodis gali išsprūsti“.

Necenzūriniai žodžiai – viena iš agresijos formų

Keiksmazodžių vartojimas priskiriamas vienai iš agresijos formų. Toks elgesys, pastebi D. Dzimavičienė, būna atviras arba paslėptas, o dažnai išsiveržia mokykliniais metais.

„Kylančią jauno žmogaus agresiją reikia ne bausmėmis slopinti, o surasti, kaip tinkamai atlipti išgyvenimus, rūpesčius. Man norisi vaiką vadinti veidrodžiu, kuris atspindi tai, kas su juo vyksta. Todėl nereaguoti negalima“, – tvirtina pašnekovė.

Psichologė G. Starkevičiūtė, šiuo metu dirbanti su jautriausiomis šeimomis, jų vaikais, atkreipia dėmesį, kad stiprus agresijos slopinimas arba ignoravimas sukelia emocinius, psichikos sunkumus.

„Norint užauginti laimingą ir savimi pasitikintį vaiką, gebantį užmegzti tarpasmeninius santykius, reikia kylančią pyktį mokyti išreikšti adaptyviais būdais, t. y. sau pripažinti, kad pyktu, dalintis savo jausmais su kitais“, – vardija psichologė ir pataria mokyti pyktį ar agresiją nukreipti į naudingą veiklą, pvz., susitvarkyti kambarį, sportuoti, dėti dideles pastangas gerai mokytis.

D. Dzimavičienė siūlo atvirai pasikalbėti su vaiku. „Pasakykite, kaip jaučiatės, kai girdite bjaurius žodžius. Paskatinkite įvardyti, kaip pats vaikas jaučiasi būdamas šalia besikeičiančio arba keiksmazodžius girdėdamas savo adresu“, – išbandytą metodą sufleruoja socialinė darbuotoja.

Po iššaukiančiu elgesiu slepia nepasitikėjimą

Moksleiviai keikiasi prieš draugus norėdami pasirodyti „kieti“, sulaukti bendraamžių palaikymo ir pripažinimo. Specialistams toks elgesys būloja apie dėmesio trūkumą, emocinius sunkumus.

„Gal agresyvus elgesys yra tiesiog bandymas pritapti prie bendraamžių, nesąmoningas siekis jaustis suaugusiam, gauti daugiau dėmesio iš aplinkos. Gali būti, jog paauglys ir namuose girdi daug keiksmazodžių arba tiesiog tai savotiška maisto forma. Svarbu žinoti, kokia to priežastis. Norint suprasti, kodėl paauglys keikiasi ir jam padėti, svarbu išsiaiškinti netinkamo elgesio priežastis“, – paaiškina psichologė, akcentuodama, kad kategoriškas drausminimas greičiausiai turės priešingą efektą.

Mokyklos atstovams D. Dzimavičienė rekomenduoja be jau įprastų metodų išbandyti ir tokius, kaip elgesio modeliavimas, savikontrolės pratybos. Pastarosios atskleidžia, kad mūsų charakteris sudarytas iš gausybės dinamiškų sąvybių, už kurių išsiugdymą esame atsakingi patys. Ragina nebijoti kitų nestandartinių sprendimų ir ieškoti kelių į nuoširdų dialogą.

Kauno apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus patarėja Regina Kleivinskienė: „Nuotoliniu būdu vykstančiose pamokose, t. y., vietoje erdveje, privalu laikytis tokių pačių elgesio standartų, kaip ir įprastame mokymosi procese. Jeigu keiksmazodžius vartojantis moksleivis į pastabas nereaguoja, o toks jo elgesys atsikartoja, pirmiausiai reikėtų problemą aptarti su moksleivio tėvais, o nesikeičiant situacijai, pasitelti mokyklos socialinį darbuotoją arba psichologą. Kiti žingsniai: pagalbos inicijavimas iš šalies, savivaldybės teikiamos paslaugos. Kiekvieno vaiko istorija ir elgesio standartai sąlygoti daugybės veiksnių. Tačiau vienareikšmiškai signalizuoja apie reikalingą pagalbą“.

Ramunė Liubinaitė
Viešųjų ryšių ir komunikacijos skyriaus vyriausioji specialistė

Karantino mintys

Man visada atrodydavo, kad, kaip toje „Vairo“ dainoje – Gimiau nei per anksti, nei per vėlai, gimiau pačiu laiku. Ir dar pridurčiau – patogioje ir gražioje vietoje, keturiais metų laikais apdovanotoje šalyje. Mūsų karta išvengė karų ir pokarių, tremties baisių ir žiaurumų. Šaltojo karo pavojų, būdami vaikai, irgi nelabai suvokėme. Mūsų geografiškai palankioje, seisminiu atžvilgiu ramioje šalyje nėra nei žemės drebėjimų, nei cunamių.

Bet labai daug patyrėme keičiantis šalies santvarkoms, ir pajutome savo kailiu tokius dalykus, kurie net patiems atrodo jau kaip anekdotai ar juodo humoro pavyzdžiai.

Patyrėme tarybinio gardo gyvenimą, kai dar mokykloje suvokėme vidinį siaubą – esame uždaryti ir atitverti nuo pasaulio tokio aukštumo Pink Floyd'ų apdainuotomis sienomis, kad turbūt niekada ir neištrūksime. O tarybinėje mokykloje, spaudoje ir per televizorių skelbiamose žiniuose, kaip krevių veidrodžių karalystėje, girdėdavome kitokias tiesas: apie Lenino mokymų šviesą, penkmečio viršytus planus ir laimingo tarybinio žmogaus gyvenimą. Pabuvome spaliukais, pionieriais ir komjaunuoliais. Žygiuodavome išmuštruoti it kareivėliai demonstracijose, stovėdavome garbės sargyboje prie Lenino paminklų.

Patyrėme nevaikiškai rimtą prieštarą tarp babyčių pasakojamo Dievo sukurto pasaulio ir pasaulio, kur žmonės atsirado iš beždžionių. Kai šeimoje reikia klausyti ir gerbti vyresnius bei pasislėpus, galvą nūnarinus bėgti per kiemą su ilga balta suknele iki bažnyčios ir „prieiti prie Komunijos“, o mokykloje būti uolia mokinė mokantis priešingu tiesų, – kuo tikėti?

Teko patirti ir paragauti pirmojo laisvės gurkšnio, kai sugebėjome ištrūkti iš „draugiškų socialistinių respublikų sąjungos“ kalėjimo. Pajutome užsuktus kranus – blokadą. Dabar mūsų vaikams tie pasakojimai, kai tualetinis popierius buvo didžiausias deficitas, jau nekalbant apie kitas prekes, atrodo pusiau išgalvoti, kaip kokios legendos. Gal ir sunku tai suvokti dabarties per teklinio daiktų vartojimo laikais, kad būdavo, jog prie parduotuvės stodavome į eilę

net nesiaiškindami, ką pardavinėja. Nes „padduodavo“ dažniausiai tai, ko neturi arba kada nors prireiks. Jei ne tau, tai draugei ar kaimynui. Gera, kad mūsų vaikams nežinomi tokie žodžiai, kaip blatas, susiveikti, susikombinuoti.

Ganėtinai spalvingas buvo mūsų gyvenimas.

O dar įdomesnių, anksčiau neregėtų spalvų, į gyvenimišką kaleidoskopą atnešė pasaulinė pandemija. Neramumas dėl tėvų, senelių, kad tik jie neužsikrėtę COVID-19. Neramumas ir patiens, kad neapčiudėtų kas netyčia kuo nereikia. Bet dar didesnis neramumas dėl visų mūsų ateities. Net ir tie, kurie dar turi darbų, jaučia neužtikrintumą dėl rytdienos. O kaip jaučiasi tie žmonės, kuriuos jau išmetė už borto į neaprepiamą bedarbystės liūną? Ir tai tik tavo problema – jei nemoki plaukti ar esi silpnas. Žmonių pasaulis panašėja į žvėrių pasaulį, kur išgyvena tik stipriausieji? Ir mums visiems, bijantiems vienas kito, besišalinantiems per du metrus, žiūrintiems iš padilbų pro kaukių viršus, teks dar daug naujo patirti ir daug naujo išmokyti, kad pritaikytumėm prie naujo pasaulio.

Sena ir nuvalkiota tiesa apie tai, kas mūsų nesužlugdo, padaro stipresniais bei neišsemiamos žmogaus kūrybinės ir kitokios galios tiesia mums kūrindamą per klampią šią dieną. Tikiu, kad išbrisis. Gal išlipę ant kieto pagrindo jau būsime kitokie? Geresni. Skiriantys tikra nuo dirbtino. Jaučiantys ir vertinantys artimą žmogišką ryšį: „Visą laiką žinot: už svaiginantį žemės artumą ir artumą žmogaus nėra nieko vertesnio po saule“ (Dalia Saukaitytė).

Alma D.J.

DĖMESIO!

ES parama maisto produktams Prienų seniūnijos gyventojams bus teikiama nuo 2020 m. gegužės 6 d. (darbo dienomis 11.00–15.00 val.) adresu: J. Basanavičiaus g. 16, Prienai (buvęs lopšelis-darželis „Saulutė“).

Paramą Prienų miesto gyventojai kviečiami atsiimti pagal grafiką:

gegužės 6 d. – J. Basanavičiaus g., J. Janonio g.;
gegužės 7 d. – Kauno g., Kęstučio g., Dariaus ir Girėno g.;
gegužės 8 d. – Stadiono g., V. Kudirkos g. gyventojai;
gegužės 11 d. – Statybininkų g., Vytauto g.;
gegužės 12 d. – Birštono g., Birutės g., F. Martišiaus g., F. Vaitkaus g.;
gegužės 13 d. – M. Valančiaus g., Medelyno g., Miško g., Naujakurių g.;
gegužės 14 d. – visų kitų gatvių gyventojai.

Gegužės 15 d. paramą maisto produktams kviečiami atsiimti Prienų seniūnijos kaimų gyventojai (Bagrėno k., Giniūnų k., Liepaloto k., Mačiūnų k., Strielčių k., Pociūnų k., Rūdupio k. ir kt. Prienų seniūnijos kaimų paramos gavėjai).

Atsiimant paramą maisto produktams būtina dėvėti kaukes arba respiratorius, laikytis saugaus atstumo.

Maisto daavinys bus teikiamas dezinfekuotose maišeliuose. Asmenims, neturintiems galimybių atsiimti paramos, ir vyresnio amžiaus asmenims (gim. iki 1958 m.) savanoriai paramą pristatys į namus nuo gegužės 6 d. iki gegužės 8 d. Tel. pasiteirauti: (8 319) 61 132, (8 319) 61 176.

Prienų r. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba gerina materialinę bazę

(Atkelta iš 2 p.)

Kaip patikino Priešgaisrinės tarnybos vadovas **Jonas Kvietkauskas**, įvertinus bendrą situaciją ir poreikį, automobilis paskirtas Veiverių ugniagesių komandai, kuri jau dvejus metus iš eilės daugiausia kartų vyko gesinti gaisrų. Be to, tame krašte nebuvo nė vieno automobilio, su kuriuo būtų galimybė greičiau privažiuoti prie gaisro židinio prastais kaimo keliais, ypač rudens–žiemos metu.

Naujai įsigytas gaisrinis automobilis yra nuvažiavęs beveik 24000 km, talpina ir veža 2,6 t vandens, vandens siurblys yra dirbęs 365 valandas. Anot ugniagesių vadovo, automobilis nors ir ne naujas, bet pagal techninę charakteristiką ir atsižvelgiant į specialistų nuomonę turėtų tarnauti patikimai.

J. Kvietkauskas padėkojo Savivaldybei už palaikymą bei pagalbą atnaujinant Priešgaisrinės tarnybos materialinę bazę: be gaisrinio automobilio, savivaldybės lėšomis Stakliškės šiais metais naujai uždengtas tarnybos padalinio stogas (pernai gruodį buvo suremontuotas ir Veiverių padalinio stogas), Balbieriškyje

patalpų viduje įrengtas tualetas ir dušas, taip pat šiuo metu jau 42 darbuotojai (80 proc.) yra aprūpinti kasdienine budėjimo uniforma (apanga).

Galima pasidžiaugti, kad Prienų krašto ugniagesių gelbėtojų gretas papildė vis daugiau pilietišku visumenės atstovų savanorių ugniagesių – šiuo metu savanorių yra 27, kurie kiekvieną minutę pasiruošę atskubėti į pagalbą.

Prienų r. savivaldybės informacija

įranga, nudėgė ir sukrito stogas. Buvo įkurtas gaisro gesinimo štabas, organizuota poilsio vieta ugniagesiams, pastatyta palapinė, ugniagesiai 2 kartus maitinti sausu daviniu (41 vnt.). Buvo parūpinta geriamojo vandens ir vandens nusiprausti, organizuotas automobilių aprūpinimas kuru. Buvo nutiesta 500 m magistralinė linija nuo atviro vandens telkinio, taip pat vanduo buvo vežiojamas 2 km atstumu iš gamtinio vandens telkinio.

Tą pačią dieną 23:29 val. buvo gautas kitas pranešimas, jog Prienų r. sav., Pakuonio sen., Pošvenčio k., Pamiškės g., dega namas. Atvykus ugniagesiams, rasta beveik sudegusi medinė pirtis. Pirtis medinė, vieno aukšto, 4x3 m dydžio, stogas šiferio.

Degė žolė

Gegužės 1 d. 13:51 val. gautas pranešimas, kad Prienų r. sav., Stakliškių sen., Vilkininkų k., Vilniaus g., durpyne dega žolė. Užgesinti krūmai, degę 30 arų plote.

Gegužės 1 d. 23:35 val. pranešta apie tai, jog Prienų r. sav., Veiverių sen., Mažųjų Zariškių k., Riešuto g., dega žolė. Išdegę apie 6 arai.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmosios informacijos

Nusikaltimai nelaimės

Vagystės

Balandžio 30 d. moteris, gyvenanti Prienų r. sav., pastebėjo, kad iš jai ir jos buvusiam vyrui priklausančio buto, esančio Prienų r. sav., kambario komodos stalčiaus dingo pareiškėjai priklausantys 1000 eurų.

Gegužės 2 d. apie 05:30 val. Prienų gyventoja, gim. 1943 m., atsibudusi pastebėjo, kad išbrauta į jos butą ir pagrobta jai priklausantis judriojo ryšio telefonas LG.

Vieną dieną – du gaisrai Pakuonio seniūnijoje

Balandžio 30 d. 12:29 val. gautas pranešimas, jog Prienų r. sav., Pakuonio sen., Kėbliškių k., Panemunės g., dega medžio apdirbimo cechas, įmonė UAB „Langučiai“, gaminanti medinius langus. Pastatas skardinis, buvusios fermos. Atvykus ugniagesiams, pastatas jau degė atvira liepsna. Pastatas skardinių blokų, apšiltintas vata, vieno aukšto, 2000 m² dydžio, netaisyklingos formos, stogas dengtas skarda. 12:48 val. paskelbtas 3 PIN. 12:56 val. paskelbtas 4 PIN. Konstrukcijų ardymo darbus atlikti buvo pasitelkti 4 traktoriai. Išdegę pastato vidus ir viduje buvusi

Reklama ■ Reklama ■ Reklama

SIŪLO DARBĄ

Siūlome darbą tekintojui, frezuotojui, šlifuojuojui. Atlyginimas nuo 600 Eur. Tel. 8 610 99 933.

Įmonei reikalingas sargas ir elektrikas, turintis darbo patirties dirbant su automatika. Tel. 8 698 46 063, el. paštas: strielciulentpjuve@gmail.com

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Brangiai PERKAME miškus visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. +370 699 29 992.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė tiesiogiai perka galvijus aukščiausiomis ŽŪKB „Krekenavos mėsa“ kainomis. Tel. 8 613 79 515.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

A. Bagdono IĮ brangiai perka veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6-21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu: 8 607 67 679.

DOVANOJA

Atsakingiems pilnamečiams asmenims dovanojamos sterilizuotos katės, pasirašant sutartį. Tel. 8 605 02 060.

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS. PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: 8 614 93 124

BRANGIAI PERKA veršelius ir didelius mėsinius galvijus. Tel. (8 634) 23551.

agaras
PERKA KARVES, BULIUS, TELYČIAS
pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėsinius). Atsiskaito iš karto. NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801, tel.: 8 612 34 482, 8 658 00 273.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda malkas: skaldytas, kaladėlėmis ir nepjautas 3 metrų ilgio. Pjauna statybinę medieną pagal kliento išmatavimus. Pristato. Tel.: 8 614 98 516, 8 699 48 191.

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, malkas, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Parduoda įvairias malkas, supjautas kaladėlėmis. Pristato į namus. Tel. 8 671 94 231.

Nekilnojamasis turtas

Parduodamas 20,97 ha žemės ūkio paskirties sklypas Ringėnų kaime, Balbieriškio sen., Prienų rajone. Kaina – sutartinė. Telefonas pasiteirauti: 8 687 22 941.

Įvairios prekės

Parduoda šieno vartytuvą „Dobilas“ ir prie traktoriaus kabinamą didelį vežimą rąstams vežti. Tel. 8 655 91 554.

Parduodame kiaulių skerdienu puselemis, lietuviška, sviilinta – 2,85 Eur/kg, lenkiška – 2,50 Eur/kg. Sprandinę, nugarinę, šoninę, kumpį. Atvežame. Tel. 8 607 12 690.

PARDUODA

Parduoda OPEL ASTRA 2005 m., 1,6l, benzinas, dujos, mėlynas karavanas. Tel. 8 605 27 726.

PARDUODAMOS MALKOS

Kietųjų arba minkštųjų lapuočių – paruoštos arba dvimetris. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Perkant daugiau – mokate mažiau. Senjorams – papildoma nuolaida.

Tel. 8 621 24 644

AB VILNIAUS PAUKŠTYNO VIŠČIUKAI! VIŠTAITĖS, ANČIUKAI, ŽĄSIUKAI, KALAKUČIUKAI

GEGUŽĖS 8 d. (penktadienį) prekiausime AB „Vilniaus paukštynas“ mėsiniais broileriniais vienadieniais ir paaugintais 2-4 sav. COBB-500 ir ROSS-308 veislės viščiukais. Taip pat mėsiniais ančiukais, žąsiukais, mulardomis, didžiaisiais mėsiniais BIG-6 veislės kalakučiukais, vienadienėmis vištaitėmis, pašarais. Tel. užsakymams 8 612 17 831:

Veiveriuose – 9 val., Skriaudžiuose – 9.15 val., Jiestrakėje – 9.40 val., Žemaitkiemyje – 9.55 val., Naujojoje Ūtoje – 10.10 val., Vartuose – 10.20 val., Paprūdžiuose – 10.25 val., Balbieriškyje – 10.40 val., Prienuose (prie turgaus) – 11 val., Klebiškyje – 11.15 val., Ingavangyje – 11.25 val., Šilavote – 11.35 val., Leskavoje – 11.45 val., Juodbūdyje – 12 val., Išlauže – 12.40 val., Pakuonyje – 12.55 val., Ašmintoje – 13.45 val., Strielčiuose – 13.55 val., Birštono Vienkiemyje – 14.40 val., Nemajūnuose – 14.55 val., Vėžionyse – 15.10 val., Jiezne – 15.25 val., Kašonyse – 15.40 val., Pieštuvėnuose – 16.45 val., Užguostyje – 16.55 val., Stakliškės – 17.10 val. Tel. 8 612 17 831.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santchnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šlifuojame, dedame ir lakuojame parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrį, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvorą, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS! GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Tel.: 8 653 93 193, 8 658 80 544.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį. Vežamas kiekis – nuo 6 iki 10 kub.m. Tel. 8 645 64 788.

Priduodame namus, sodus ir juos įrengiame. Tel. +370 699 17 423.

Jei sugedo šaldytuvas, šaldiklis – Jums padės meistras Virginijus. Tel. 8 622 02 208.

PASLAUGOS

Automatinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovių remontas, prijungimas. Atvykstame į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

SLEGIA KREDITAI AR PRITRŪKAI PINIGŲ? Tiesiame Jums pagalbos ranką! Akimirksniu palengvinsime Jūsų našta. PASKOLOS nuo 100 iki 5000 eurų, nuo 2 iki 36 mėnesių. REFINANSAVIMAS nuo 500 iki 7000 eurų, nuo 6 iki 36 mėnesių. Konkurencingai itin mažos palūkanos rinkoje. Be užstato, be užslėptų sutarties sudarymo mokesčių. Kreiptis tel. 8 601 50 935. Tarpininkas Ričiardas. Individualios veiklos pažyma Nr. 621263.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

Ugniagesių globėjo diena – su nuotolinėmis šv. Mišiomis ir įvertinimo ženklais

Gegužės 4-ąją šalies ugniagesiai gelbėtojai savame rate, be didelių iškilnių, paminėjo šv. Florijono – ugniagesių globėjo – dieną. Kauno APGV Prienų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininko Gintauto Baltrimo teigimu, profesinės šventės paminėjimas buvo kuklus, ribojamas karantino reikalavimų.

Po rytinės rikiuotės Prienų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojai nuotoliniu būdu stebėjo šv. Mišias iš Kauno šv. Arkangelo Mykolo Jgulos bažnyčios, išklause valdybos viršininko Vido Barausko sveikinimus bei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus įsakymą dėl geriausių ugniagesių apdovanojimų.

Tarp apdovanojimų – ir keturi pasižymėję Prienų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojai. Žinybiniais ženklais „Už garbingą tarnybą“ įvertinti ne mažiau nei dvidešimt metų šioje tarnyboje dirbantys darbuotojai: skyrininkas Arūnas Stanionis, vyresnysis ugniagesys Artūras Kavaliauskas, ugniagesys gelbėtojas Vidmantas Simonaitis. Ženklų „Už nuopelnus gyventojų saugai“ apdovanotas vyriausias specialistas Darius Giraitis. Apdovanojimus įteikė ir pasižymėjusiems darbuotojams padėjo tarnybos viršininkas Gintautas Baltrimas.

Pasak G. Baltrimo, ugniagesiai gelbėtojai nusipelnė ne tik padėkų, bet ir paskatinimo, juk jų darbe netrūksta sudėtingų ir ekstremalių situacijų.

Pernai 18 tarnybos ugniagesių gelbėtojų išvermingai dalyvavo gesinant didelio masto gaisrą, kilusį Alytaus padangų perdirbimo įmonėje „Ekologistika“. Šį pavasarį prireikė jų profesionalumo ir įgūdžių, kai vienas po kito Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse kilo sodybų gaisrai, degė medienos apdirbimo įmonė, pernykštė žolė ir miškas. Dauguma tokio pobūdžio gaisrų kartojasi pavasario – rudens sezonais ir yra susiję su lauko erdvių tvarkymo darbais.

– Išsūkių buvo – mūsų pareiga būti pasirėngusiems juos įveikti. Visi gaisrai sutelktomis jėgomis buvo sėkmingai užgesinti, ugnis nepersimetė į gyvenamuosius namus, buvo išsaugotos žmonių gyvybės, todėl profesinę dieną pasitinkame nusiteikę pozityviai, – akcentavo Prienų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas.

Anot Gintauto Baltrimo, šiemet pastebima atvirose teritorijose kilusių gaisrų mažėjimo tendencija, jam norėtųsi tai sieti su didėjančiu gyventojų sąmoningumu ir atsakingumu.

Jis minėjo, kad priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos užduočių ir reaktivimo į pranešimus spektras yra

Žinybiniais ženklais apdovanojami: skyrininkas Arūnas Stanionis, vyriausiasis specialistas Darius Giraitis ir vyresnysis ugniagesys Artūras Kavaliauskas.

labai platus: jie gesina gaisrus, vykdo įvairius gelbėjimo darbus autoįvykių, cheminio užterštumo, galimų savijudybių, nelaimingų atsitikimų atvejais, padeda greitosios medicinos pagalbos darbuotojams pergabenti sunkius ligonius, gelbsti skęstančiųjų gyvybes, į nepavydėtinas situacijas atsidiūrusius gyvūnus.

Todėl ir šv. Florijono dieną ugniagesiams gelbėtojams skirtuose sveikinimuose jų kilnus darbas įvertintas pačiais gražiausiais žodžiais, jiems palinkėta, kad, saugodami kitų turtą ir gyvybes, patys išliktų saugūs ir sveiki.

Dalė Lazauskienė

**ŠILTNAMIAI
POLIKARBONATINIAI**

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

DIDELIS PASIRINKIMAS

3x4 (12 m²)	– 236 Eur
3x6 (18 m²)	– 339 Eur
3x8 (24 m²)	– 439 Eur

Tel. 8 657 99478

GREITAS pristatymas visoje Lietuvoje

**„Gyvenimas“ –
laikraštis Jums
ir apie Jus!**

PR Birštono kurortas atnaujinama apgyvendinimo paslaugų teikimą

Pirmadienį Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu priimtas sprendimas nuo gegužės 8 d. atnaujinti apgyvendinimo paslaugų teikimą Birštono savivaldybėje. Remiantis verslo atstovų apklausa, paslaugas atnaujinti planuoja dalis įstaigų: viešbučiai, poilsio namai, vilos, kaimo turizmo sodybos, apartamentai ir butų nuoma. Šie verslo atstovai turi galimybę teikti paslaugas pagal šiuo metu galiojančius saugumo reikalavimus: gali priimti ribotą skaičių žmonių, turi atskirus įėjimus arba yra įsikūrę gamtos apsuptyje.

„Stebime turizmo tendencijas ir jau dabar galima teigti, jog turizmas Lietuvoje po karantino bus kitoks – pirmiausia atsigaus vietinis turizmas, o tik po kurio laiko tikimės atvykstantojo turizmo aktyvėjimo. Birštonas nuo seno žinomas kaip lietuviškiausias kurortas, tad visos šios kurorto paslaugos puikiai žinomos ir išsilgus lietuvių, mus tai išties džiugina. Šiemet po karantino bus itin svarbu atgauti emocinę pusiausvyrą – Birštonas ir jo apylinkės tam idealiai tinkanti vieta: kurortą supa parkai, miškai, daug žalių plotų, gėlynų, sveikatinančių objektų. Kurortas itin pritaikytas lais-

valaikiui gryname ore, esame paruošę puikių turistinių maršrutų pėsčiomis ar dviračiais“, – teigia Birštono turizmo informacijos centro direktorė Rūta Kapčiūskaitė.

Visi Birštone teikiantys apgyvendinimo paslaugas privalės laikytis Vyriausybės nustatytų saugumo reikalavimų.

Prienų turguje

„Įsileiskite pavasarį į namus, į širdis“ ...

Nei karantinas, nei šiltas ilgai lauktas gegužės pradžios lietus nesutrukdė didesnio būrio pirkėjų. Nors apie pusę dešimtos smarkiai įsilijus, kai kurie prekeiviai sakė, kad „lietus sutrukdė sulaukti daugiau pirkėjų“.

Dauguma laikėsi atstumo, dėvėjo kaukes ir jau vis traukė skėčius. Kiti sakė, kad sunku „po kauke“ kvėpuoti, ypač kai vienoje rankoje – pirkynys, kitoje – skėtis. „Nepažįstu nei kas „labas“ sako, atsakau ir einu toliau, kad jau nei akių žmonių nematyti“, – šiek tiek nusibodusiais reikalavimais buvo nusivylusi prienietė. Moteris iš birštoniškos Mortelės pirkos svyrančių surfinijų, lobelijų, heliotropų, rinkosi paprikų, pomidorų daigų ir dėkojo už patarimus skirtą laiką. „Ziedų jūra norėčiau paversti balkoną“, – atvirai sakė pirkėja, ragindama įsileisti pavasarį ir į namus, ir į širdis. Na, o prekeiviai siūlė tikrai gausų daigų daigelių bei įvairių gėlių asortimentą. Kadangi savaitgalis, skirtas Motinoms, todėl tvarkyti artimųjų kapavietėms buvo perkami ir serencijų, geltonžiedžių našlaičių, ledinukų sodinukai, kurių vienas kainavo 0,30–0,60 euro. Dovanoms pirkos verbenas, surfinijas, petunijas, gumbines begonijas, rožių krūmus, jų žiedus bei puokštes, kiekvienas rinkosi gėles pagal nuotaiką ir piniginę. Žemaičių pelargonijos daigelis kainavo 2 eurus, svyrančių šių gėlių vazonas – 4–5 eurus, pakabinami žiedais pasidabinę gėlių vazonai kainavo 4–7 eurus. Kainos šiek tiek skyrėsi, priklausomai nuo daigo dydžio, veislės, pardavėjo, kurių vienas sakė, kad kainos didesnės todėl, nes brango

trašos, sėklos. Kopūsto daigas kainavo 0,10–0,30 euro, paprikų – 0,30–1 eura, pomodoro – 1 eura, žemuogės vazonėlyje – 7 eurus. Vieni daigai maži, kiti su žiedais, vieni nepiknuoti, kiti po vieną jau paaugę, tad pasirinkimas tikrai buvo didelis. „Stengiuosi ir kitiems patariu nepirkti daug daigų ankstyvų kopūstų, neturėsite kur dėti. Manau, kad pakaks kokių dešimt“, – sakė moteris iš N. Ūtos ir džiaugėsi, kad kaimynas anksti kėlęs ir ją į turgų pavadino, nes autobusai, pasak jos, per karantiną neveža. Birutė pirkė ir lobeliją, „tai nepamainomos gėlės, kai nori sukurti margus gėlynus, papuošti terasą. Šios gausiai žydinčios gėlės vienos iš nedaugelio, kurių peržydėję žiedeliai nukrinta patys“, – dalijosi patarimu ir kitiems įsigyti. Kiti pirkos didesnius vaismedžius, vaiskrūmius, dekoratyvinius medelius, už kurių vieną mokėjo ir 25 eurus. Šalia vaikinuko iš Alksniakiemio susidarė jau ir eilutė. Mat jis labai gražiai pasakojo apie ananasinę, antaninę ir kitas obelis, kurių viena kainavo 10 eurų, apie įvairius serbentus. Juodųjų serbentų gražus krūmas kainavo 5 eurus. „Jeigu sugrįžti laiku atgal ir prisiminti litus, tai kainos labai aukštos“, – buvo įsitikinusi pirkėja, mamai pirkdama obelaitę.

Jau gerokai daugiau šurmulio ir ūkinių gyvūnų turgavietėje. Pirkos ir netrukus pradėsiančias dėti vištas, kurių viena kainavo 6–7 eurus, ir mažylis viščiukas, kurių vienas kainavo 0,80 euro. Žąsies kiaušinių atvežęs kaisiadoriškis sakė, kad už vieną norėtų gauti ir tris eurus, mat žąsytis kainuoja 7 eurus. Ražažū pynejas jas siūlė už 4 ir daugiau eurų, priklausomai nuo dydžio, o už žąsies kiaušinių prašė euro. Dešimt vištos kiaušinių kainavo 1,50 euro. Ūkininkai siūlė savo derliaus centnerį už 8–12 eurų, o žolių mišinio kilogramą – už 3 eurus. Galima buvo pirkti didesniais kiekiais įvairių veislių bulvių.

Pirko ir šviežias daržoves, pomidorus. Jų kaina svyravo nuo 1,50 iki 2,70 euro, agurkų – 1,80–2,50 euro,

kopūstų – 1,20 euro, braškių – 4–4,50 euro, ryšelis šviežių gražių morkų kainavo 1,30 euro, ridikėlių – 0,50 euro ir daugiau.

Perkančiųjų šviežias daržoves buvo nemažai. Ryšelis ridikėlių kainavo 0,50–0,60 euro, svogūnų laišku saujelė – 0,50 euro, ryšelis krupų, petražolių – 0,20–0,30 euro, už krūvelę gražių rūgštinių prašė vieno euro.

Litras pieno kainavo 0,50 euro, litras grietinės – 3,0–3,60 euro, pusė kilogramo sviesto kainavo 3–4 eurus, pusė kilogramo varškės – 0,80–1 eura. Sūrių apie dešimtą valandą rasti jau nebuvo galima, nes pieno bei jo produktai prekeivių buvo gerokai mažiau nei įprastai.

Ūkininkai sėkmingai prekiaavo sėmenų aliejumi, kurio pusės litro buteliukas kainavo 3,50–4 eurus, kilogramas maltų sėmenų kainavo 1–1,50 euro.

Lašinių kilogramas kainavo iki 8 eurų, šalto rūkymo „kūdo“ lašinių kilogramas – 6,20 euro, šalto rūkymo rankomis pjaustyto skilandžio – 8,99 euro, vytintos nugarinės – 10,20 euro, karšto rūkymo šoninės – 7,20 euro, šalto rūkymo nugarinės – 8,99 euro.

Pagal skonį pirkos šviežios mėsos, rinkosi žuvis, įvairių saldžių gardumynų.

Pirkėjai jau pasigedę, kaip sakė, „pasikuisti ir tarp sendaikčių bei padėvėtų drabužių“, todėl vylėsi, kad virusai nepuls, karantinas jau baigsis, ir tuomet galės laisvai džiaugtis pavasariu ir turguje.

Palma Pugačiauskaitė

„Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!!!“

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančiūskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis - 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas - 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 ~ 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**